

3 | **Rozhodnutia**
Daň z nehnuteľností a poplatku za komunálny odpad

6 | **Investície**
Investičné akcie v meste pokračujú

10 | **Kultúra**
MsKS realizovalo moderné formy komunikácie

NOVÝ MESTSKÝ KONTROLÓR

Voľba hlavného kontrolóra mesta Sabinov

Juraj Vrábel ml.

Mestské zastupiteľstvo v Sabinove sa zišlo na svojom pravidelnom zasadnutí vo štvrtok 2. apríla 2020. Vzhľadom na mimoriadnu situáciu spojenú so šírením ochorenia COVID-19 bolo toto rokovanie odlišné od tých, na ktoré boli poslanci zvyknutí. Za prísnych hygienických opat-

rení prebehla voľba hlavného kontrolóra na ďalšie funkčné obdobie 6 rokov. Každý kandidát sa predstavil v krátkej 5 minútovej prezentácii. Na-

sledovala tajná voľba. Zo šiestich kandidátov nedostali ani jeden hlas traja z nich. Boli to Ing. Lukáš Badanič, Anna Ondrejová, a Ing. Janka Šoltésová, PhD. Kandidátke Ing. Ivete Fekiač – Sedlákovej, PhD. odovzdali poslanci 3 hlasy, Ing. Jaroslavovi Šoltysovi 4 hlasy. Najväčší počet hlasov – 8 získal Ing. Anton Trišč, ktorý sa tak na nasledujúce funkčné obdobie stal hlavným kontrolórom. Túto dôležitú funkciu bude teda zastávať rodák z neďalekej obce Jarovnice, ktorý však s týmto typom práce má skú-

senosti aj v pôsobení v iných samosprávach. Pán Anton Trišč vykonával funkciu hlavného kontrolóra aj v obci Uzovský Šalgov, či v spomínaných Jarovniciach. Svoje vzdelanie nadobudol na Technickej univerzite v Košiciach v oblasti všeobecného strojárstva so zameraním na počítačovú podporu výrobných technológií, no absolvoval aj predmety právneho a ekonomického zamerania. Pánovi Triščovi týmto gratulujeme k zvoleniu a v tejto zodpovednej funkcii mu prajeme veľa energie a úspechov. «

Dezinfekcia miestnych komunikácií a autobusových zastávok

Juraj Vrábel ml., foto: archív mesta

Mesto Sabinov v súvislosti so šírením pandémie koronavírusu pristúpilo k ďalšiemu opatreniu, ktoré súvisí s ochranou verejného zdravia. Dňa 17. apríla 2020 bola vykonaná dezinfekcia zastávok autobusovej dopravy chemickým dezinfekčným prostriedkom. Jeho dlhodobá účinnosť a chemické vlastnosti pomôžu v tomto

smere minimalizovať riziko šírenia nákazy na takých verejných priestranstvách, kde dochádza k pohybu väčšieho počtu ľudí. Ide o prostriedok, ktorý obsahuje peroxid vodíka, ktorý je viazaný stabilizačnými látkami na tvorbu komplexného roztoku. Dlhotrvajúci účinok je zabezpečený prídavkom striebra, ktorý pôsobí ako katalyzátor v stopových množstvách. Je účinný proti baktériám, vírusom, amébam, ale aj

plesniam. Následne sa plánuje aj dezinfekcia vybraných častí miestnych komunikácií. Mesto Sabinov po-

dobne ako iné samosprávy k tomuto kroku pristúpilo, aby sa minimalizovalo riziko šírenia infekcie. «

Informácia o hospodárení mesta Sabinov za rok 2019

1. HOSPODÁRENIE MESTA SABINOV ZA ROK 2019

Celkové hospodárenie mesta v roku 2019 skončilo so schodkom v objeme **1 161 766,63 €**. Po vysporiadaní nevyčerpaných účelovo určených dotácií a pripočítaní zostatku finančných operácií prevedie mesto do rezervného fondu **144 377,47 €**.

Plnenie príjmovej časti rozpočtu mesta Sabinov k 31.12.2019:

Rok	Rozpočet k 31.12.	Skutočnosť k 31.12.	Z toho kapitálové príjmy
2012	9 170 184	9 034 241	1 495 685
2013	8 960 842	8 870 161,35	657 485,82
2014	9 378 477	8 897 222,55	458 487,95
2015	10 388 606	9 666 521,31	810 420,50
2016	9 745 497	9 695 256,09	334 780,73
2017	13 153 645	10 593 049,28	452 408,89
2018	15 260 470	13 733 051,04	1 937 113,54
2019	16 710 661	15 266 845,02	1 868 923,83

Schválený rozpočet príjmov mesta Sabinov vo výške 16 710 661 €, je k 31.12.2019 plnený vo výške 15 266 845,02 €, t. j. na 91,36 %.

Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve:

V decembri 2018 Ministerstvo financií SR zverejnilo prognózu podielovej dane poukázanej obciam prostredníctvom daňových úradov, podľa ktorej malo mesto Sabinov obdržať podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb vo výške 5 462 376 €. Skutočné plnenie dane k 31.12.2019 bolo vo výške 5 556 989,85 €, čo je v porovnaní s prognózou MF SR viac o 94 613,85 €.

Dane z majetku a dane za tovary a služby:

Rozpočet daní z majetku bol schválený vo výške 393 064 €, plnený bol vo výške 419 281,32 €, t. j. na 106,67 %. V porovnaní s rokom 2018 (402 219,02 €) je to viac o 17 062,30 €. Rozpočet daní za tovary a služby bol schválený vo výške 261 058 €, plnený bol vo výške 253 256,39 €, t. j. na 97,01 %. V porovnaní s rokom 2018 (238 556,37 €) je to viac o 14 700,02 €.

Všetky ostatné bežné príjmy boli plnené podľa očakávania, príjem z pokút a sankcií bol plnený výrazne nad rámec rozpočtu, t. j. na 130,48 %.

Granty a transfery

Bežné aj kapitálové súvisia prevažne s financovaním prenesených kompetencií na školstvo, matriku, register obyvateľstva, stavebný úrad, ŠFRB, životné prostredia, hmotná núdza, CSS, útulok, projekty z ÚPSVaR, terénna sociálna práca, projekt na obnovu mestského opevnenia, rómske hliadky a iné.

Plnenie výdavkovej časti rozpočtu mesta Sabinov k 31.12.2019

Rok	Rozpočet k 31.12.	Skutočnosť k 31.12.	Z toho kapitálové výdavky
2012	8 944 078	8 687 192	1 887 214
2013	8 402 573	8 200 134,66	1 665 213,80
2014	9 378 477	8 570 268,13	1 354 846,51
2015	10 186 548	9 026 517,68	1 082 951,87
2016	9 745 497	8 775 077,57	844 129,54
2017	13 078 753	10 102 172,34	1 505 751,58
2018	15 260 470	12 699 786,37	3 367 170,94
2019	16 710 661	14 699 867,82	3 627 065,96

Schválený rozpočet výdavkov mesta Sabinov vo výške 16 710 661 € je k 31.12.2019 plnený vo výške 14 699 867,82 €, t. j. na 87,97 %.

Bežnými výdavkami sa zabezpečuje krytie potrieb chodu OcÚ, požiarnej ochrany, školstvo, verejná zeleň, odpadové hospodárstvo, verejné osvetlenie, komunikácie, podpora kultúry a športu, sociálne služby a pod.

2. VÝVOJ DLHU

Celková suma dlhu k 31.12.2019, ktorá sa vypočítava podľa § 17 zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je **1 353 211,52 €, t. j. 12,00 %** z celkových bežných príjmov. Zákon určuje maximálnu hranicu dlhu 60 %.

Ročné splátky doterajších úverov (úroky a istina spolu) k 31.12.2019 boli vo výške **341 685,23 €, t. j. 4,62 %** z celkových bežných príjmov, pričom zákon nedovoľuje prekročiť hranicu 25 %.

3. INVESTIČNÉ AKCIE MESTA

Schválený rozpočet kapitálových výdavkov vo výške 5 426 228 € bol k 31.12.2019 čerpaný vo výške 3 627 065,96 €, čo predstavuje 66,84 % plnenie. Finančné prostriedky boli použité na zabezpečenie týchto investícií:

Elektronický dochádzkový systém	5 566,20
Kamerový systém	72 139,84
MSP – výstražné signalizačné zariadenie	2 650,00
Merače rýchlosti	2 936,40
Územný plán	6 324,00
Prípravná a projektová dokumentácia	28 980,87
Vybudovanie zastávkových prístreškov	12 974,96
Výstavba prechodov, napr. Ul. Komenského, SNP	20 194,64
Výstavba cyklochodníka Eurovelo 11	597 740,56
Názov akcie	Investovaná suma
Výstavba komunikácie – Šancová	429 903,05
Rekonštrukcia parkoviska – Ul. Prešovská	41 411,71
Výstavba cyklochodníka Sabinov – Drienica	218 570,81
Rekonštrukcia spevnenej plochy – garáže na Ul. 17. novembra	16 528,80
Rozšírenie plôch na parkovisku – vnútroblok Ul. Prešovská	53 552,28
Výstavba vyhlídkovej veže	0,00
Skate park	15 995,82
Rekonštrukcia atletickej dráhy (vratka)	3,04
Výstavba kontajnerových stanovišť	26 477,82
Bytový dom na Ul. Mlynskej A3	752 751,12
Wifi pre Teba	8 700,00
Rekonštrukcia verejného osvetlenia	510 235,87
Rekonštrukcia strechy strojovne – športový areál	34 775,08
MsKS – vzduchotechnika v kinosále	57 780,60
MsKS – výťah	68 708,76

MsKS – rekonštrukcia WC + kanalizácia	22 862,02
Transfér MsKS – 3D systém kino, opona v kinosále	17 848,00
ZUŠ – výmena okien a fasáda	21 851,72
ZŠ na Ul. 17. nov. – vybavenie jedální	18 190,00
ZŠ na Ul. Komenského – vybavenie jedální	34 273,24
MŠ na Ul. 17. novembra – rekonštrukcia WC	4 096,25
MŠ na Ul. 9. mája – rekonštrukcia budovy	523 042,50

4. ZAPOJENIE MESTA DO PROJEKTOV

Mesto Sabinov sa v roku 2019 zapojilo celkovo do 16 výziev s celkovým rozpočtom projektov v sume takmer 2 mil. € a celkovou požadovanou dotáciou viac ako 1,6 mil. € pri spolufinancovaní mestom vo výške viac ako 220 tis. €. V spolupráci s Agentúrou regionálneho rozvoja PSK boli vypracované 2 projekty s celkovým rozpočtom viac ako 1 mil. € a žiadanou výškou dotácie viac cca 900 tis. €. Za rok 2019 máme 6 pro-

jektov neschválených a 3 projekty sú ešte nerozhodnuté. V roku 2019 nám bolo schválených 7 žiadostí s celkovým rozpočtom vyše 350 tis. € a zároveň implementujeme projekty, ktoré prebiehajú z predchádzajúcich rokov.

5. ZÁVER

Pod vedením primátora mesta Michala Repaského sa budú konať ešte rozbery hospodárenia mesta, t. j. podrobne sa rozoberie plnenie príjmovej časti rozpočtu a čerpanie výdavkovej časti rozpočtu podľa jednotlivých kapitol, ktoré spravujú oddelenia mestského úradu.

Celý dokument – Záverečný účet mesta je zverejnený na stránke mesta www.sabinov.sk. Poskytuje ucelený a komplexný pohľad na rozpočtové hospodárenie mesta za rok 2019. Mestské zastupiteľstvo sa ním bude zaoberať na svojom zasadnutí do konca júna.

Mestský úrad Sabinov
Oddelenie rozpočtu a financií

Oznam o distribúcii Rozhodnutí daní z nehnuteľností a poplatku za komunálny odpad

Mestský úrad Sabinov, oddelenie rozpočtu a financií

Vážení občania, v najbližších dňoch pracovníci Mestského úradu v Sabinove, za zvýšených bezpečnostných opatrení, budú distribuovať rozhodnutia dane z nehnuteľnosti, daň za psa a poplatok za komunálny odpad. Sme si plne vedomí mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením COVID-19, ale aj napriek tomu sa život v našom meste nezastavil a mesto je povinné naďalej vykonávať všetky zákonné činnosti. **Rozhodnutia budú vhadzované do vašich domových listových schránok bez potvrdenia prevzatia zo strany adresáta.** Je to z toho dôvodu, aby sme nemuseli posilať obyvateľov mesta na poštu po zásielky a aj takto minimalizovali po-

trebu stretávania sa viacerých ľudí na jednom mieste. Aj týmto opatrením chceme chrániť občanov mesta pred koronavírusom.

Aj vzhľadom na zložitost' súčasnej situácie by sme chceli poprosiť všetkých občanov o pochopenie a maximálnu ústretovosť, aby pri následných úhradách vyrubených miestnych daní, resp. poplatku za komunálne odpady, uprednostňovali v rámci svojich možností **bezhotovostnú formu platenia (internet banking)**, čím sa výrazne eliminuje možné riziko šírenia a prenosu koronavírusu.

Ak takúto možnosť nemáte, môžete uvedené dane a poplatky uhradiť v pokladni mestského úradu v hotovosti alebo bezhotovostnou úhradou (platobnou kartou) len v úradných hodinách v aktuálnom režime. «

Údaje z matriky mesta

Štatistika 1. január 2020 – 31. marec 2020

Za prvé tri mesiace kalendárneho roka 2020 sa narodilo 42 detí – z toho 28 chlapcov a 14 dievčat. Žiaľ, naše rady opustilo aj 26 občanov mesta, z toho 9 mužov a 17 žien. Za svoj nový domov si naše mesto zvolilo 40 nových spoluobčanov, z toho 22 mužov a 18 žien. 33 obyvateľov odišlo bývať mimo naše mesto. Ide o 15 mužov a 18 žien.

Zdroj: MsÚ

Ak sa na to pozrieme v jednotlivých mesiacoch, tak v januári sa narodilo 15 detí a zomrelo 9 občanov, vo februári sa rovnako narodilo 15 detí a zomrelo 5 občanov no a v marci to bolo zhodné číslo – 12 detí sa narodilo a 12 občanov nás aj opustilo. Po vyráтанí narodených a zosnulých a spočítaní prisťahovaných a tých, čo odišli zistíme celkový prírastok v štatistike, a to konkrétne 23 občanov mesta Sabinov.

Pri novonarodených deťoch je vždy zaujímavé vidieť aj nezvyčajné mená, ktoré nie sú obvyklé v našich zemepisných šírkach. To znamená, že k Sabinovčanom v prvých troch kalendárnych mesiacoch roka pribudli Bryan, Fabricio, Jáchym, Justin a Mauricio. Medzi dievčatami máme Noemi, Leilu a Almu. Najčastejšie meno medzi chlapcami bolo Martin. Pri dievčatách sa určiť nedá, keďže sa ani jedno meno

za tieto tri mesiace neopávalo.

Zaujímavé čísla sú aj vo vekovej štruktúre obyvateľstva. Detí do 4 rokov máme v Sabinove 642. Vo veku od 4 do 7 rokov je to 462. Vekovú kategóriu od 7 do 16 rokov zastupuje 1 290 obyvateľov. Dospievajúcich mladých ľudí medzi 16 a 19 rokom života máme v Sabinove 406. Najviac ľudí je medzi 19 a 56 rokom života, až 6 584. Medzi 56 až 61 rokom života u nás žije 794 občanov. Vo veku medzi 61 až 66 rokom života máme v Sabinove 757 obyvateľov. Nad 66 rokov je u nás tiež pomerne veľa ľudí, a to 1 431.

Priemerný vek Sabinovčana je 37,48 roka. No toto číslo je v jednom prípade „prinízke“. Ide o najstaršieho obyvateľa mesta, ktorý má aktuálne 99 rokov. Do pokorenia magickej stovky bude tento pán, veríme, čakať do 30. septembra, aby sme mu mohli pográtulovať k tomuto nezvyčajne vysokému a požehnanému veku. «

Vyhlásenie času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru v lesoch a ich ochrannom pásme

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Prešove vyhlasuje čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru na lesných pozemkoch a v ich ochrannom pásme (50 m od hranice pozemku) v územnom obvode okresov Prešov a Sabinov od 6.4.2020 od 12.00 h do odvolania.

Lubomír Tođor, v. r., riaditeľ OR HaZZ v Prešove

V čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je každý povinný dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti. Fyzickým osobám sa podľa § 14 ods. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov na lesných pozemkoch a v ich ochrannom pásme **z a k a z u j e** najmä:

- » fajčiť, odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety, alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- » vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- » spaľovať horľavé látky na lesných pozemkoch, pre ktoré je vyhlásený čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru a v ich ochrannom pásme. Vlastníci, správcovia, alebo užívatelia

lesných pozemkov v súvislosti s ochranou lesa pred požiarom sú podľa § 6b zákona č. 314/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov a podľa § 10 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov **p o v i n n í** najmä:

- » zabezpečiť v lesoch a v ich ochrannom pásme hliadkovaciu činnosť, pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť vypracovať časový harmonogram s určením trasy pochôdzok a s uvedením konkrétnych časov a miest, kde sa má hliadkovacia služba v danom čase nachádzať a zabezpečiť jej vhodný systém spojenia s ohlasovňou požiarov,
- » zabezpečiť umiestnenie potrebného množstva protipožiarneho náradia na určenom mieste v závislosti od plochy lesných porastov,
- » udržiavať existujúce prejazdové cesty, zväžnice a zdroje vody v stave, ktorý umožňuje bezproblémový príjazd

hasičských jednotiek a ich využitie na účinný zásah,

- » prijímať osobitné opatrenia pre priestory postihnuté kalamitou, zamerané najmä na:

1. urýchlené odstraňovanie dreva a ďalšieho horľavého odpadu z blízkosti objektov,
2. vytváranie rozčleňovacích pásov na zabránenie šírenia požiaru,
3. prednostné zabezpečenie prejazdovosti lesných ciest a zväžnic pre hasičskú techniku,

- » vybaviť prenosnými hasiacimi prístrojmi pracovné stroje, napríklad lesné kolesové traktory, harvestory a iné vozidlá, ktoré sa používajú na spracovanie dreva a zvyškov po ťažbe. Tieto pracovné stroje vybaviť účinným zachytávačom iskier. «

Pod'akovanie za spoluprácu s distribúciou potravinovej pomoci

Juliana Ďuricová, Koordinátor CHD sv. Rafaela, foto: archív MsÚ

V meste Sabinov mala prebiehať od 2.3.2020 potravinová pomoc. Za normálnych okolností potravinové balíky distribuujeme príjemcom hromadne pred komunitným centrom. V dôsledku nepriaznivej situácie v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 sme uvažovali nad tým, ako distribuovať balíky príjemcom individuálne, na adresu bydliska a pri splnení čo najprísnejších hygienických opatrení, aby sme predišli zhromažďovaniu sa ľudí na jednom mieste.

Hľadali sme spôsob - cestu, ako potravinovú pomoc nezrušiť a doručiť ju príjemcom. Keďže veľká časť balíkov bola určená pre Rómov v meste Sabinov, oslovili sme terénnych pracovníkov s myšlienkou spolupráce pri individuálnej distribúcii pomoci aspoň týmto obyvateľom mesta Sabinov. S terénnymi pracovníkmi máme veľmi dobrú spoluprácu a našli sme spôsob, ako túto situáciu vyriešiť. Bola nám sprostredkovaná pomoc Mestskej

občianskej poriadkovej služby, ktorá veľmi ochotne s nami pri distribúcii balíkov spolupracovala. Hliadka nám

pomáhala pri distribúcii pomoci na Uliciach Severná, Moyzesova a Jakubovská.

Touto cestou sa chcem preto veľmi pekne poďakovať za pomoc zo strany MOPS, ako aj za veľmi dobrú spoluprácu a pomoc terénnych pracovníkov mesta Sabinov. «

Poskytnutie humanitárnej pomoci

red.

Mimoriadna situácia spôsobená šírením nákazy koronavírusu si vyžaduje aj mimoriadne opatrenia, či riešenia. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len MPSVaR) v čase trvania tejto situácie spôsobenej pandémiou koronavírusu poskytuje humanitárnu pomoc pre fyzické a právnické osoby na základe zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti ministerstva v znení neskorších predpisov zjednodušeným a zrýchleným postupom. O dotáciu môže požiadať aj fyzická osoba v súlade s § 9 ods. 1 a 2 zákona o dotáciách v krízovej životnej situácii alebo v mimoriadne nepriaznivej sociálnej situácii. Dotácia slúži na riešenie tejto situácie. V príslušnom rozpočtovom roku možno žiadateľovi poskytnúť dotáciu na humanitárnu pomoc najviac v sume 800 eur.

Z dôvodu rýchleho vybavenia žiadostí o humanitárnu pomoc, akceptuje MPSVaR SR žiadosti o dotáciu na podporu humanitárnej pomoci pre fyzické osoby a vyhlásenie k žiadosti o dotáciu na podporu humanitárnej pomoci podané aj e-mailom, pričom tieto žiadosti je potrebné MPSVaR SR zároveň doručiť aj poštou.

V žiadosti je potrebné podrobne a pravdivo opísať krízovú situáciu spôsobenú pandémiou ochorenia COVID-19 (napr. zatvorenie prevádzky na základe

opatrenia ÚVZ zo dňa 12.3.2020, zatvorenie školy a potreba starostlivosti o dieťa bez nároku na OČR, strata príjmu zo zamestnania v dôsledku opatrení pre pandémiu COVID-19 bez nároku na dávku v nezamestnanosti, bez nároku na PN, preplatenie ubytovania pre človeka bez domova, bez možnosti využiť úspory a majetok, a podobne).

Zároveň si dovoľujeme upozorniť SZČO, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny pripravuje opatrenie na pomoc pre tie SZČO, ktoré sú dotknuté pandémiou COVID-19. Podrobnosti budú k dispozícii v najbližších dňoch, preto je potrebné zvážiť podávanie žiadosti o túto dotáciu.

Žiadosti budú po skončení mimoriadnej situácie verifikované príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vzor žiadosti a vyhlásenia nájdete na: <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/poskytovanie-dotacii/poziadat-dotaciu/dotacia-podporu-humanitarnej-pomoci.html>

Spôsob doručenia:

- » e-mail - natalia.zednickova@employment.gov.sk (dodatočné doručenie poštou)
- » poštou na adresu - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Odbor štátnej podpory a stratégie sociálnej a rodinnej politiky, Špitálska 4-6-8, 81 643 Bratislava «

MINISTERSTVO

PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krv sa nedá vyrobiť žiadnym chemickým procesom, vieme ju získať len od Vás – od dobrovoľných darcov krvi. Výbor SČK v Sabinove **vyzýva dobrovoľných darcov krvi**, aby sa nebáli, prišli **darovať krv** a pomohli tak zachraňovať ľudské životy.

V tomto období môže prísť darovať krv osoba, ktorá:

- nebola posledných 14 dní v zahraničí,
- nebola za posledných 14 dní v kontakte s osobou, ktorá sa vrátila zo zahraničia, je v karanténe alebo sa u tejto osoby objavili príznaky respiračného ochorenia alebo ochorenia COVID-19,
- nemá alebo nemala za posledných 14 dní niektorý z nasledujúcich príznakov respiračného ochorenia: suchý kašeľ,

Výzva na darovanie krvi

V dôsledku mimoriadnej situácie spôsobenej novým koronavírusom COVID-19 zaznamenáva Národná transfúzna služba v Prešove značný pokles odberov krvi, čo sa odráža na znížených zásobách krvných prípravkov. Aj napriek pandémie spôsobenej koronavírusom sú v nemocniciach na území Slovenskej republiky akútni pacienti, ktorí potrebujú naďalej k svojej liečbe krv.

Národná transfúzna stanica Prešov

dýchavičnosť, zvýšenú teplotu, zimnicu, bolesť v krku, hlavy, bolesti svalov, hnačku alebo zvracanie.

Takto overený darca postupuje ďalej na pracovisko a absolvuje štandardný proces darovania krvi, pozostávajúci z vyplnenia Dotazníka darcu krvi, predodberového vyšetrenia, vyšetrenia lekárom a následným darovaním krvi.

Z titulu ochrany zdravia má každý darca krvi možnosť objednať sa na darova-

nie na presný čas. Týmto opatrením sa snaží NTS minimalizovať veľkú koncentráciu ľudí v priestore.

Darovať krv je možné v pondelok až piatok počas odberových hodín, ktoré sú od 7.00 h do 14.00 h, s výnimkou utorka, kedy je možné prísť darovať krv od 7.00 hod do 17.00 h.

Telefónne číslo slúžiace na objednanie sa na čas je 051/701 18 25 a je dostupné počas pracovných dní od 7.00 do 17.00 h. Nezabudnite si najprv telefonicky objednať termín!!!

NTS zabezpečuje darcov krvi, že na všetkých pracoviskách Národnej transfúznej služby SR sú zavedené sprísnené hygienické podmienky a preventívne opatrenia na zamedzenie šírenia koronavírusu. Darcovia môžu vstupovať na pracovisko len s ochranným rúškom na tvári alebo jeho náhradou, po dezinfekcii rúk, zmeraní telesnej teploty a po vyplnení Checklistu.

Ukážme, že všetci spoločne nový koronavírus premôžeme! Ďakujeme Vám za všetkých, ktorým svojím rozhodnutím darovať krv zmeníte život. **ĎAKUJEME!** «

Pokračovanie zo strany 6 >>

rokov. Súčasťou projektu je aj osadenie nového moderného detského ihriska vedľa škôlky. Ukončenie prác je plánované na september 2020. Cena celkovo činí 498 357,54 €, z toho 202 122,00 € tvorí nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, zvyšok tvoria vlastné prostriedky mesta. Termín ukončenia prác je zmluvne dohodnutý do septembra 2020.

Veríme, že aj napriek súčasnej krízovej situácii sa podarí naplniť plány mesta a využiť tak finančné prostriedky, ktoré mesto získalo pre konkrétny účel. <<

Obchvat Sabinova – aktuálne informácie k preložke cesty I/68

Vzhľadom na rastúci záujem verejnosti o informácie prinášame najaktuálnejšie novinky k výstavbe obchvatu mesta Sabinov. Stavbu I/68 Sabinov, preložka cesty pripravuje a realizuje Slovenská správa ciest, Investičná výstavba a správa ciest Košice, čiže mesto Sabinov nie je investorom tejto stavebnej akcie.

red.

V súčasnosti prebieha na tejto pripravovanej stavbe archeologický prieskum, ktorý by mal trvať do 30.6.2020. Po jeho ukončení a vyhodnotení investor bude pokračovať v príprave realizácie stavby a to procesom stavebného konania, po ukončení ktorého zahájí proces verejného obstarávania na zhotoviteľa stavebných prác. Až po ukončení verejného obstarávania a podpise zmluvy s úspešným uchá-

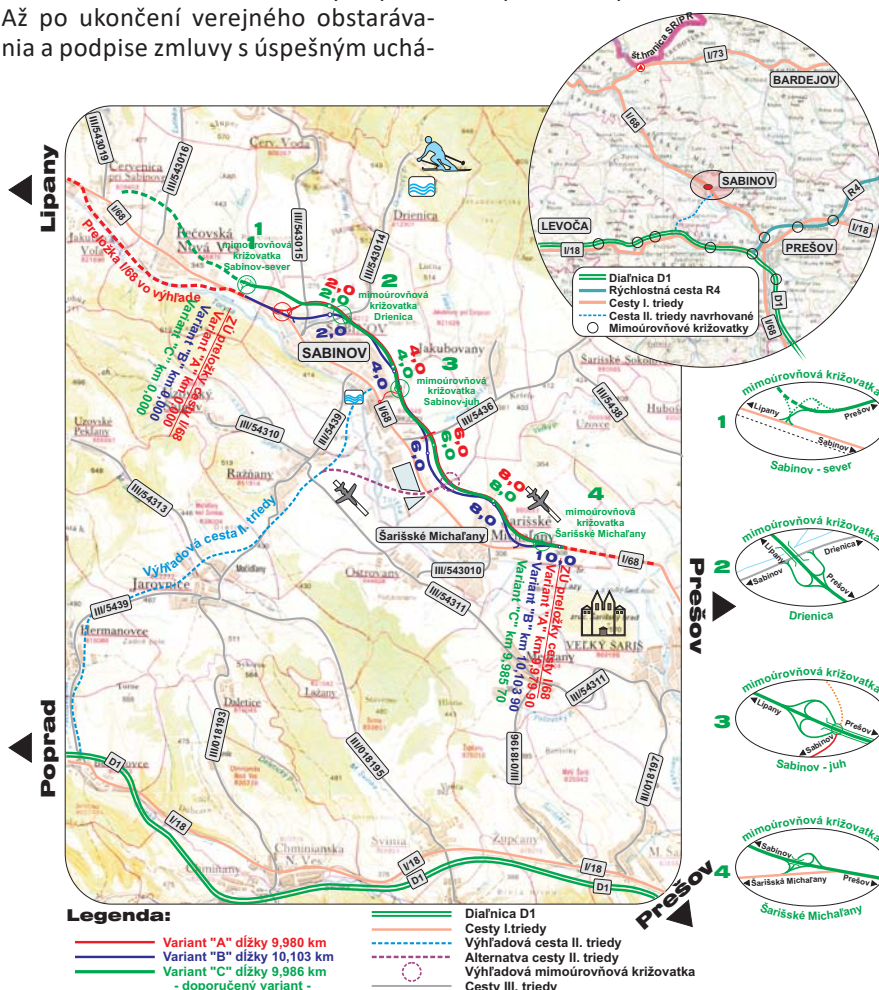
zdačom na zhotoviteľom stavebných prác bude možné začať so samotnými stavebnými prácami na tejto stavbe.

Trasa preložky cesty vyplývala z výsledkov viacerých štúdií, resp. posudzovaní. Išlo predovšetkým o posudzovanie navrhovanej stavby z hľadiska vplyvov na životné prostredie, tzv. EIA proces a o ekonomické hodnotenie, ktoré riešila štúdia realizateľnosti. Každý z týchto procesov prebiehal vo variantnom

riešení, ktorého výsledok bol premietnutý do príslušného stupňa projektovej dokumentácie, resp. jej konečnej verzie.

V rámci hodnotenia stavby a jej vplyvu na životné prostredie sa komplexne hodnotili tri varianty a celý EIA proces bol ukončený záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia SR (v októbri roku 2007). Tento odporúčateľný variant bol riešený v podrobnostiach v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie. Po procese EIA bola spracovaná dokumentácia pre územné konanie. Územné rozhodnutie pre túto stavbu bolo vydané dňa 20.7.2009 a následne bolo predĺžené s platnosťou do 03/2021.

Okrem posudzovania vplyvov na životné prostredie Slovenská správa ciest dala vypracovať aj štúdiu realizateľnosti cestného ťahu I/68 v úseku Mníšek nad Popradom – Prešov, kde boli spracované a posudzované dva varianty, vrátane nultého variantu. Všetky varianty boli posúdené z hľadiska priestorového vedenia trasy, stavebno-technickej náročnosti, dopravných, technicko-ekonomických, environmentálnych aspektov, rizík realizácie, inžiniersko-geologických podmienok a odporúčaných prieskumov multikriteriálnou analýzou (MCA) a analýzou nákladov a výnosov (CBA). <<

Linka pomoci

Mesto Sabinov spustilo telefonickú linku pre pomoc s nákupom potravín, drogérie, donášky jedál a inej pomoci pre ľudí, ktorí nemôžu chodiť von. Informácie vám poskytne sociálne oddelenie, tel. 051/4880 418, 0917 620 019 v čase od 8.00 h do 14.00 h. <<

MESTO Sabinov

Mestský úrad Sabinov, Námestie
slobody č. 57, 083 01 Sabinov

Zverejnenie zámeru priameho prenájmu nehnuteľného majetku mesta

v zmysle § 9a a násl. zákona
č. 138/1991 Zb. o majetku obcí
v znení neskorších predpisov

Nehnuteľnosť nachádzajúca sa v k. ú. Sabinov - LV č. 2214:

- pozemok CKN p. č. 5150/4 - časť o výmere 46 m²,
- z prenajatej výmery 46 m² je časť o výmere 10,30 m² nachádzajúcej sa pod stavbou, časť o výmere 35,70 m² tvorí okolie stavby.

Predmetný pozemok sa nachádza v lokalite Hliník v Sabinove.

Nájomné je určené minimálne za cenu podľa Cenníka schváleného uznesením MsZ č. 273 zo dňa 14.12.2017:

- 1,00 €/m²/rok pod stavbou,
- 0,13 €/m²/rok okolie stavby.

Záujemcovia môžu predložiť cenovú ponuku písomne v zalepenej obálke s označením

„Neotvárať – priamy prenájom Hliník,, najneskôr v lehote do 13. mája 2020 do 11.00 h, osobne do podateľne Centra prvého kontaktu Mestského úradu v Sabinove na Námestí slobody č. 57 alebo poštou na adresu MsÚ tak, aby v uvedenom termíne bola ponuka doručená vyhlasovateľovi.

Stavebné práce za Obchodným centrom Kaufland

Juraj Vrábek ml., foto: Marek Hrabčík

Za Obchodným centrom Kaufland v týchto dňoch prebieha čulý stavebný ruch. Ide o terénne úpravy pre budúce Obchodné centrum Sabinov. Stavebné mechanizmy vykonávajú práce, ktorých cieľom je vybudovanie podobných prevádzok, na aké sme zvyknutí z iných miest pri obchodných domoch Kaufland. Stavebné povolenie na tieto terénne úpravy bolo vydané koncom roka 2019. Následne bolo vydané územné rozhodnutie na realizáciu stavby samotného Obchodného centra Sabinov pričom sa počíta aj s rozšírením parkovacích miest. Projektová dokumentácia pre stavebné povolenie sa aktuálne spracováva. Po vydaní stavebného povolenia sa pristúpi k samotnej realizácii danej stavby. Veríme, že tento projekt po dokončení posluží občanom nášho mesta, ale aj jeho návštevníkom. «

OZNAM – PONUKA

Mesto Sabinov v zmysle zákona č. 258/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 281 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov

vyhlasuje

- predĺženie lehoty na predkladanie súťažných návrhov do obchodnej verejnej súťaže o najvhodnejší návrh na uzatvorenie zmluvy na predaj motorového vozidla značky **OPEL COMBO-C SB 360 AN do 15.5.2020 do 13.00 h.**

Bližšie informácie ohľadom predĺženia lehoty na predkladanie súťažných návrhov do obchodnej verejnej súťaže nájdete na stránke mesta www.sabinov.sk, príp. kontaktujte sa na tel. čís. 051/4880423, 0905 789 515.

SENIOR KLUB

Bohužiaľ, momentálny vývoj kvôli pandémie koronavírusu naznačuje, že izolácia seniorov bude pre zachovanie zdravia nevyhnutná a je vysoko pravdepodobné, že bude nutné zachovávať obmedzený osobný kontakt možno ešte niekoľko týždňov. Senior klub zostane aj naďalej zatvorený do odvolania. O spustení do prevádzky Vás budeme informovať formou oznámenia na webovej stránke mesta. Činnosť však bude zameraná len na aktivity v klube.

Bližšie informácie u p. Sedlákovej, tel. 0908 977 760.

Samoodpočet elektriny

VSD, a.s.

V priebehu roka robí Východoslovenská distribučná, a.s. raz ročne odpočet stavu všetkých elektromerov (okrem inteligentných, ktoré je možné odpočítať aj na diaľku). Jednotlivé odberné miesta sú porovnané rozdelené do 11 odpočtových cyklov v priebehu roka. Každý mesiac okrem decembra tak odpočtári navštívia každé z vyše 500 tisíc odberných miest na východe Slovenska a odčítajú spotrebu za uplynulý rok. Kvôli potrebe rozložiť kapacity odpočtárov, našich účtovníkov aj Slovenskej pošty sú tieto aktivity rozložené rovnomerne po celom území nášho regiónu. Niekomu teda padne odpočet

na január a inému domu alebo ulici zase napríklad na máj.

Chceli by sme Vás poprosiť, aby ste uskutočnili odpočet elektromera sami a nahlásili jeho stav cez mobilnú aplikáciu **VSD Samoodpočet**.

Ide o jednoduchý úkon, ktorého cieľom je **eliminovať osobný kontakt**, a tým pádom aj riziká nákazy občanov aj odpočtárov. Stačí **nainštalovať aplikáciu do mobilného telefónu, urobiť fotku elektromera a odoslať. Aplikáciu je možné stiahnuť na nasledujúcej adrese:**

<https://apps.apple.com/sk/app/vsd-samoodpo%C4%8Det/id1435783523?l=sk>

Takže, ak v najbližších mesiacoch príde rad aj na odpočet u nás v Sabinove, podporte iniciatívu VSD a.s.. Spolu to zvládneme.

Ďakujeme za pochopenie. «

Národný projekt „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“

Denisa Mitriková

Asistentka koordinátora na regionálnej úrovni, Prešov
Oddelenie koordinácie a programov prevencie
kriminality
Odboru prevencie kriminality kancelárie ministra
vnútra SR

Zamestnanci odboru prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR by radi upriamili pozornosť seniorov, ale aj ostatných občanov na informácie, ktoré môžu byť prospešné z hľadiska predchádzania trestnej činnosti. Často sú práve seniori tou najzraniteľnejšou skupinou nielen z hľadiska šírenia nariadení, ale často sa pre svoju dôverčivosť stávajú terčom špekulácií rôznych nelegálnych ziskuchtivcov. Samotný projekt je financovaný prostredníctvom zdrojov z Operačného programu Efektívna verejná správa. Účelom projektu je pomoc všetkým, ktorí sa domnievajú, že sa stali obeťou trestného činu. Preto sú v každom krajskom meste zriadené tzv. **Informačné kancelárie pre obeť**. Pre ľahšiu dostupnosť boli za ich sídla zvolené Klientske centrá v budovách Okresných úradov (najbližšie v Prešove). Forma pomoci klientom je rôzna. Od základného vypočutia si problému po jeho analýzu. Ak má problém presah do trestno-právnej roviny, zabezpečíme

právnu podporu a usmernenie v základnom rozsahu, psychologické poradenstvo (napr. v prípade prežitej traumy súvisiacej s postavením obeť trestného činu), taktiež zabezpečíme poradenstvo v oblasti sociálnej práce. Túto pomoc klientom realizujú externí odborníci, odmeňovaní z prostriedkov projektu, preto je táto pomoc poskytovaná **bezplatne**. Klienti nás môžu kontaktovať niekoľkými spôsobmi: osobne v našej kancelárii v pracovných dňoch od 7.30 do 15.30 h (každý pracovný deň je prítomný aspoň jeden z kolegov), telefonicky prostredníctvom pevnej linky +421 51 7082 458, alebo prostredníctvom mobilného telefónneho čísla +421 908 794 959. Ďalej je možné kontaktovať nás cez E-mail prostredníctvom adresy: pomocobetiam@minv.sk, resp. denisa.mitrikova@minv.sk;

prípadne online prostredníctvom služby HelpDesk prístupnej na internetovej stránke www.prevenciakriminality.sk. Ako už bolo uvedené, služby v rámci projektu sú určené širokej verejnosti, teda každému z občanov mesta, ktorý by sa dostal do nezávideniahodnej situácie obeť trestného činu. V súvislosti s aktuálnou situáciou spojenou so šírením vírusu COVID-19, poznajúc praktiky podvodníkov, ktorí sa pri vymýšľaní spôsobov akým oklamať poctivých ľudí (predovšetkým dôverčivejších spoluobčanov z radov našich seniorov) vždy vedia prispôbiť novej situácii, sme pripravili informačný letáčik s radami určenými (nielen) pre seniorov, ako sa zachovať v takýchto situáciách. V prípade akýchkoľvek otázok nás neváhajte kontaktovať. «

SENIORI, SME TU PRE VÁS!

Povedzme STOP podvodníkom

Súčasný krízový stav v súvislosti s vírusom COVID-19 núti najmä staršiu generáciu zostať čo najviac doma, za zatvorenými dverami. Túto situáciu vo svoj prospech môžu zneužiť podvodníci, ktorých konanie Vás (nielen počas tejto doby) môže pripraviť o značnú časť majetku alebo celoživotných úspor.

Odporúčame Vám preto riadiť sa nasledujúcimi radami:

- ak Vám niekto zazvoní/zaklope, pozrite sa cez pozorovací priestor alebo z okna. Ak sa za dverami nachádza neznáma osoba, pred otvorením sa pýtajte, v akej veci prichádza.
- ak Vás niekto osloví s tým, že Vám zmeria tlak/teplotu a vykoná test na vírus, buďte obozretní. Môže ísť o podvodníka, ktorý si za falošný test vypýta finančnú hotovosť.
- ak Vám niekto ponúkne nákup potravín alebo inú pomoc, ktorá vyžaduje odovzdanie Vašich financií/platobnej karty, overte si, či ide o aktivitu mesta/obce, v ktorom žijete.
- ak Vám niekto ponúkne podomový predaj rúšok/dezinfekcie a pod., nepristupujte na kúpu. Môže ísť o podvod s predražnou cenou a falošnými/nekvalitnými prípravkami.
- ak Vás neznáma osoba presvedčí, aby ste podpísali „výhodnú“ zmluvu, ktorej nerozumiete alebo neviete, o čo v nej ide, s najväčšou pravdepodobnosťou ide o podvod.
- ak dostanete e-mail, v ktorom je uvedené, že môžete veľmi výhodne zhodnotiť svoje peniaze, vziať si úver s nízkym úrokom, zmeniť banku a pod., overte si túto informáciu.

- buďte opatrní pri on-line objednávkach, najmä ak ide o v súčasnosti žiadaný tovar (rúška, dezinfekciu atď.). Ak si nie ste istí, požiadajte o názor osôb, ktorým dôverujete.

Ak budete svedkami takéhoto alebo podobného konania, neváhajte tieto skutočnosti oznámiť polícii na čísle **158**. Ak ste sa stali obeťou trestného činu alebo máte pocit, že by ste sa ňou mohli stať, kontaktujte Informačnú kanceláriu pre obeť vo Vašom krajskom meste telefonicky alebo on-line poradňou na www.prevenciakriminality.sk v pravom spodnom rohu. Na tejto internetovej stránke nájdete aj ďalšie užitočné informácie.

Pondelok - piatok 8:00 -15:00 hod.

Banská Bystrica 0961/605 790	Nitra 037/65 49 324	Prešov 051/70 82 458
Bratislava 0961/046 014	Trenčín 032/74 11250	Košice 055/60 01445
Trnava 033/55 64 709	Žilina 041/5117 425	

Upozorňujeme, že tento text má vyslovene náučný charakter a nikto, kto Vám ho poskytne, od Vás nebude žiadať financie, osobné informácie či údaje.

Národný projekt „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“ je realizovaný odborom prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra Slovenskej republiky. Projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

KAM ZA KULTÚROU V SABINOVE?

Kultúrny život nielen v Sabinove, ale na celom svete bol uzamknutý do karanténneho prostredia od 10.3.2020. Jednoducho sa pretočilo kľúčom a od tohto dňa si „kultúrni“ museli hľadať svoje miesto a pretransformovať podmienky, či myšlienky šírenia osvetu a životaschopnosti. Ináč tomu nebolo a nie je ani v Sabinove. Zatvorené dvere nenaznačujú koniec dejín kultúry, ba práve naopak, boj s novým vyzývateľom na bojovom poli nás núti pozerať sa na našu prácu ešte usilovnejšími očami. Tvrdý úder, ktorý nám uštedrila choroba zvaná COVID 19, nám uzatvorila kultúrny svet na všetkých frontoch. Knižnica, 2D/3D Kino Torysa, KC Na korze, záujmové - umeleckú činnosť, zimný a futbalový štadión, kúpalisko. Rýchlo sme sa však museli otriásť a ponúkame kultúru vo svete bipolárneho prostredia medzi stoličkou a displejom Vášho počítača či mobilu, spoza zamknutých dverí. Jednoducho, prostredníctvom internetu.

Autor a foto: J. Váhovský

KNIŽNICA

Od prvého dňa v boji o kultúru, pre Vás nahrávame pravidelný cyklus (PRE)ROZPRÁVOK, v ktorých ste sa mali možnosť zoznámiť sa s pánom Šalamúnom od Petra Karpinského a momentálne Marínka Somarika z pera Marky Staviarskej sa snaží natočiť film už v svojej trinástej kapitole. Súbor načítaných rozprávok, by mal byť v tomto období pomocníčkom všetkým rodičom predškolákov a malých školákov, s ktorými trávite čas vo svojich príbytkoch. Takto načítané rozprávky uverejňujeme pravidelne, aby ste ich mohli sprístupniť svojim ratolestiam v prípade núdze. Kniha v dnešnom ponímaní opäť dostáva skutočnú podobu v úlohe tichého učiteľa a prežíva v plnom

nasadení. Aj preto, mestská knižnica prišla s možnosťou tzv. „karanténnej výpožičky“, kde ponúkame vypožičať si knižný titul podľa vášho výberu. S takouto možnosťou prichádzame z dôvodu väčšieho trávenia času vo svojich príbytkoch a práve kniha môže byť nielen vašim dobrým spoločníkom, ale aj radcom. Dôležitým faktorom takejto formy výpožičky je aj online výučba školákov a študentov. Výpožičku môžete zrealizovať využitím knižničného výpožičného systému Tritius, alebo si ju zarezervovať prostredníctvom mailu či telefónu. Po objednaní si knihu nasledujúci deň môžete vyzdvihnúť na informáciách v budove MsKS, pričom sa dodržia všetky hygienické opatrenia. Takto vypožičané knihy vrátite až po opätovnom spustení prevádzky mestskej knižnice.

SABINOVSKÝ SPRAVODAJKA

Tvorba Spravodajcu mesta Sabinov, ktorého ste práve čitateľom, taktiež nie je v tomto čase samozrejmosťou vo Vašich rukách. Sprísnenie poštových a doručovateľských podmienok nás núti doručiť spravodajcu do Vašich schránok po vlastnej linke zamestnancami MsKS a ŠA a za pomoci Komunitného centra v Sabinove. Momentálne naďalej noviny vychádzajú v počte 3500 výtlačkov.

VIDEO NA ŽIVOT V SABINOVE

Sociálne siete sú momentálne rozhodné v mori informácií koronavírusu, my však okrem toho ponúkame na našom FB portáli **Život v Sabinove** aj priestor pre video a v podaní šikovných rúk sme pripravili dva diely tvorivých dielní na tému veľkonočných kraslíc. S videom sme si pomohli aj pri detskom divákoví, kde pri viac ako 2400 vzhliadnutiach ste podporili divadelnú scénu v podaní bábkového súboru Halabala, ktoré sa tak dostalo do vašej obývačky prostredníctvom príbehu Koza rohatá a jež. V prípade, že dávate prednosť online televízii odporúčame malú, ale dôležitú www.bodka.tv, ktorá odvysielala niekoľko repríz z dielne záujmového umeleckej činnosti súborov, ktoré pracujú pod hlavičkou MsKS v Sabinove. Dôkazom toho, že online výučba nemusí prebiehať len na tréningu v MsKS prišli členovia tanečného zoskupenia Real Street, ktorí prostredníctvom videí dali návod na tréning svojim mladším zverencom. Rátame aj so spracovaním športového vyžitia online, kde si budete môcť zacvičiť pilates sprostredkované od vašej obľúbenej cvičiteľky Evky.

Pri tejto video činnosti chceme a musíme zostať aj naďalej. Už teraz máme pripravené materiály na realizáciu online koncertu, určeného pre tých najzraniteľnejších v tomto období, pre seniorov, ktorí zostávajú za zatvorenými dverami dnešných dní. Priestor dostane aj umelecká sféra v podaní rodákov, či pôsobenia významných osobností sabinovských dejín, ktorých diela a tvorbu Vám prinesiem na podnose. Navaríme pre Vás aj z archívu činností MsKS a konkrétnu ochutnávku vám ponúkneme opäť na našich webových doménach.

MsKS

Čas, ktorý nám ponúka daná situácia je dobrým využitím aj na detailnejšiu analýzu budov a priestorov, ktoré sú v správe MsKS v Sabinove. Športoviská v Sabinove už nutne potrebujú zmeniť filozofiu riešenia technických problémov a ich modernizácia by bezpochyby prinesla želaný rozvoj, ktorý by nadviazal na už zrealizované investičné projekty v meste. Dôležitou jarnou úpravou si prešli aj sály v priestoroch MsKS, ktoré

sú pripravené na otvorenie svadobnej a spoločenskej sezóny. Zaujímavosťou je výmena žiaroviek či závesov, kde je potrebné až 8 m lešenie. Nezabúdame ani na Vaše obľúbené Kino Torysa, ktoré síce zívá prázdnotou, ale dôkladné tepovanie neobišlo ani jeho sedačky. Pravidelné revízie nám tiež ukázali, že divadelné ťahy v kinosále už vypovedali svoju expiračnú dobu a potrebovali doladiť. Reštrukturalizácia skladov nemá síce spoločenský, ale určite technický význam. Po vizuálnej a informačnej stránke sme pri vstupe do MsKS nainštalovali tabuľu, ktorá pomôže zorientovať sa v budove a návštevník sa tak ľahko dostane tam, kam potrebuje. Rovnako pribudol okenný polep, ktorý zvonku zakrýva neestetický pohľad na

steny výťahu v interiéri. Vznikol nám časový priestor, o ktorý za plnej prevádzky márne bojujeme. Znovuočtovenie kultúrno – športových aktivít nastoľuje nové klimatické podmienky na celkové fungovanie kultúry v meste, a my na nich musíme byť pripravení. Dôležitým faktorom, na ktorý myslíme je aj ekonomický dopad, ktorý epidémia so sebou priniesie, ale nádej zomiera posledná a aj naďalej sa tak budeme snažiť o rozvoj tohto „kolosu“ v našom meste.

ŠPORTOVÝ AREÁL

Zápas, ktorý zvädzame s ochorením COVID – 19 sa zvädza aj na športoviskách. Kým doteraz bol vo vedení vírus, od 21.4.2020 prichádza Usmernenie k opatreniu Úradu verejného zdravotníctva SR č. OLP/3461/2020 vo veci prevádzky

vonkajších športovísk pre bezkontaktný šport. Toto usmernenie dáva zelenú Mestskému futbalovému klubu Sabinov na spustenie ich tréningového procesu. Samozrejme, ako vždy, musia byť dodržané prísne stanovené podmienky. Rovnako sme boli nútení, nastaviť tieto usmernenia v súvislosti s našimi športoviskami. PRE VEREJNOSŤ SÚ VŠAK ŠPORTOVISKÁ NAĎALEJ ZATVORENÉ. Na spoločnom stretnutí s MFK Sabinov sme sa dohodli, na sprístupnení umelej futbalovej plochy, jednej miestnosti určenej pre náčinie, rozvrhu tréningov, dezinfekcie, maximálnom možnom počte hráčov na ploche a ďalších záležitostiach vyplývajúcich z povahy usmernenia. Začiatkom mája by sa za rovnakých podmienok na umelej trávě mal do tréningového procesu zapojiť aj hokejový klub. «

ORIENTAČNÁ TABUĽA MsKS	
2. POSCHODIE	
ADMINISTRATÍVNY ÚSEK RADITEĽ MsKS PREDPREDAJ VSTUPENIEK (KANCELÁRIA Č. 21) ÚRADNÉ HODINY: PO - PIA 8.00 - 16.00	KNIŽNICA VÝPOŽIČNÝ ČAS: PO 9.00 - 17.00 UT pre verejnosť ZATVORENÉ ŠT 10.00 - 18.00 ŠT - PIA 9.00 - 17.00
1. POSCHODIE	
KINOSÁLA	SPOLOČENSKÁ SÁLA A SPOLOČENSKÁ SÁLA B
PRÍZEMIE	
INFORMÁTOR MsKS	POKLADŇA KINA

ŽIVOT BOL KRÁSNY, ALE OBČAS BOLEL

Učiteľ, režisér, priateľ, herec-ochotník, jeden z najobľúbenejších učiteľov Základnej školy v Šarišských Michaľanoch, top učiteľ, top priateľ... Takéto rôzne prívlastky sa objavili na facebookovej stránke o PaedDr. Vojtechovi Kollárčikovi, ktorý nás, bohužiaľ, opustil vo veľkonočnom čase 12. apríla 2020. Dňa 24. apríla 2020 by sa bol dožil 75 rokov.

Júlia Cehelská a členovia, foto: archív SOS

Jeho život nebol prechádzkou rajskou záhradou, ale on si ho robil takým, aby tou prechádzkou bol. V tej svojej záhrade pri domčeku v Ostrovčanoch sa staral o stromy i včielky.

Mal rád šport, hlavne bicyklovanie. Rád spomínal na cyklistické túry po Európe, na skvelé kamarátstva, dobré kolektívy i množstvo zážitkov. V hudobnej country skupine SAMISKUPI (Šarišsko-michalianska skupina) bol členom 5 rokov.

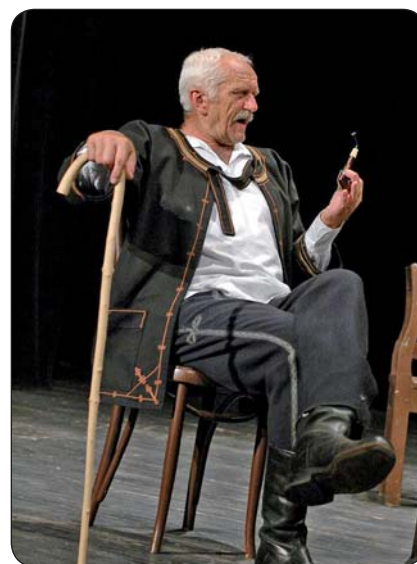
Rád sa zapájal i do ochotníckeho divadla. Najprv v Šarišských Michaľanoch, kde už v roku 1992 režíroval s detským divadelným súborom Radosť, rozprávku „Snehulienka a sedem trpaslíkov“. Rozprávku nacvičil so svojimi žiakmi vo vlastnej dramaturgickej úprave pri príležitosti MDD. Ďalšiu

premiéru uviedol o štyri roky s generáciou mladých hercov pod názvom *Snečná Elenka*.

V roku 1998 uviedol premiéru rozprávky *Gašparko na cestách*, v roku 2001 rozprávku *O šipovej Ruženke* a v roku 2002 premiéru rozprávky *Princezná je smutná*. Po týchto prajných časoch nastal útlm.

Nevieme, akými cestami sa uberali kroky nášho Belka, ako mu všetci kamarátsky hovorili, no Vojtech opäť našiel cestu k ochotníckemu divadlu, resp. divadlo si opäť našlo jeho, ale tentokrát v divadelných hrách SOS (Sabinovskej ochotníckej scény):

- **Obchod na Korze** (úloha: Markus), 2006
- **1+1=3** (úloha: detektív seržant Porterhouse), 2008
- **Charleyho teta** (úloha: plukovník Sir Francis Chesney), 2009
- **Ženský zákon** (úloha: uhliar Jano Malecký), 2011

- **Skrotenie zlej ženy** (úloha: Battista), 2012
- **Oklamaný manžel** (úloha: Barón z Poperdákova), 2014
- **Sluha dvoch pánov** (úloha: kupec Pantalone), 2015

Všetko sa pominulo. Všetko odniesol čas do večnosti. Tak, ako to na tomto svete býva. Vzdávame mu úctu za spolužitie na tejto zemi. On sám zvykol hovoriť: „Život bol krásny, ale občas bolel“.

Odpočívaj v pokoji, Vojtech! «

ČO SA TO DEJE?

Pokračovanie článku z aprílového vydania »

Keď porovnáваме situáciu v čase, keď sme pripravovali tento článok inšpirovaný šírením koronavírusu COVID-19 s dnešnou situáciou, akoby prešli roky. Všetci máme za sebou prvotný šok. Máme omnoho viac informácií, ktoré nám dávajú nádej, že katastrofické predpovede o devastačnom účinku koronavírusu na zdravie obyvateľstva boli prehnané, čo však nemožno tvrdiť o jeho dosahu na ekonomiku a ďalšie sféry života. Zmyslom článku je totiž porovnať zničujúce epidémie a konfrontovať ich s pandémiou, ktorú zažívame "online".

red.

...Do mocnárstva sa nesmel nikto dostať. Zodpovední totiž vedeli, že cholera postupuje rýchlo a niet na ňu liek. V júli 1831 napokon cholera prenikla na východné Slovensko. Zavádzali sa proticholerové opatrenia. Zamedzoval sa nekontrolovaný pohyb osôb v nakažených oblastiach a prenikanie osôb do tých častí krajiny, kde cholera ešte nevypukla. Zakázané boli všetky spoločenské podujatia, na ktorých sa vyskytvalo väčšie množstvo ľudí: trhy, jarmoky, púte, bohoslužby a pod.. Zatvorené boli školy, krčmy, obchody, hostince, kostoly a pod. Veci dennej potreby si ľudia mohli kupovať len na otvorených priestranstvách, prípadne im boli doručované až do domu. Cholerou nakazené obce a obyvateľstvo bolo nútené k izolácii, ľudia boli nabádaní k dodržiavaniu zvýšenej osobnej hygieny. Častejšie sa upratovali ulice a uskutočňovala sa aj dezinfekcia pitnej vody. Cholera sa totiž prenášala prostredníctvom výkalov, v ktorých sa kumulovali choroboplodné zárodky. Zanedlho nebolo na Slovensku kraja, kde by sa epidémia neobjavila. No tieto opatrenia neprinášali žiaduce výsledky.

14-dňová karanténa a Biblia

Dnes je v rámci protiepidemických opatrení zavedená povinná 14-dňová karanténa. Vedeli ste, že tento účinný prostriedok proti šíreniu infekčných chorôb je uvedený v Biblii a ním sa, či si to pripustíme alebo nie, doposiaľ riadíme? V 3. Mojžišovej knihe (Levitikus), v 13. a 14. kapitole je opísaný obsiahnutý opis daný kňazom Izraelského národa, podľa ktorého sa dá zistiť hĺbka infekcie a ako pokračovať, aby sa jej rozšíreniu predišlo! Hovorí sa

Týmito tvrdými opatreniami boli postihnuté predovšetkým chudobné a zostalé regióny na území dnešného Slovenska s prevahou slovenského a rusínskeho obyvateľstva. Ich obyvatelia žili predovšetkým zo sezónnych prác, lenže nariadená karanténa ich odrezala od práce a začal sa prejavovať i nedostatok potravín. Bolo dokonca zakázané zbierať úrodu z polí, či odísť za obživou do južných krajov. Zároveň sa rozšírili aj fámy o tom, že vrchná moc a zemepáni sa v skutočnosti nesnažia uchrániť svojich poddaných, ale naopak, chcú ich otráviť.

V dôsledku toho vypuklo na území terajšieho severovýchodného Slovenska povstanie asi 45 000 chudobných sedliakov zo 150 obcí s prívlastkom cholerové. Tí rozvrátili viacero kaštieľov a kúrií, rozzúrení prepadávali zdravotných komisárov, župných úradníkov, zemepánov, kňazov i Židov. Povstanie východoslovenských roľníkov zohralo pokrokovú historickú úlohu, pretože svojím vplyvom prispelo k rozkladu feudalizmu v Uhorsku. V rámci osláv 20. výročia vzniku ČSR bol v roku 1938 na pamiatku roľníckej vzbury postavený v obci Haniska pri Prešove pamätník.

Tak, ako cholera v roku 1831 prišla, tak vo februári 1932 aj odišla a zapísala sa ako najväčšia epidémia prvej polovice 19. storočia na našom území. v Uhorsku sa nakazilo celkovo 536 517 osôb, z nich 237 641 zomrelo.

tam o karanténe trvajúcej 14 dní: "Ak je škvrna na koži biela, nie je na pohľad hlbšia ako okolitá pokožka a chĺpky na nej nezbeleli, kňaz dá infikovaného človeka na sedem dní do karantény...ak to vyzerá, že sa infekcia zastavila a nerozšírila sa po koži, dá ho do karantény na ďalších sedem dní...na siedmy deň ho kňaz znovu prezrie, a ak sa infikované miesto hojí a infekcia sa nerozšírila po koži, vyhlási ho za čistého (zdravého). Bola to len chrasta. Ten človek si vyperie šaty a bude čistý".

Epidémia v Uhorsku však prepukla ešte v roku 1872 a trvala dva roky. Počas nej bolo infikovaných 431 000 ľudí, z ktorých nákaze podľahlo 181 672. Choleroú epidémiu napokon potlačilo čistenie vôd a zlepšenie hygienických podmienok v krajine. Choroba však nezmizla úplne, v prípade prírodnej katastrofy, ktorú by sprevádzal aj kolaps čistoty verejných priestranstiev, sa môže predpokladať jej znovuobjavenie.

Tí, ktorí podľahli cholere, boli pochovávaní v noci, v tichosti, bez zvonenia, kňaza a príbuzných. Pred pochovaním sa telo polialo kvôli dezinfekcii klorkalkom. Potom sa mŕtvolu posypala vápnom a prikryla zeminou. Hrobármi boli najmä Rómovia.

Cholerové cintoríny sa zriaďovali mimo obcí (najmenej tisíc krokov od intravilánu), na hranici viacerých chotárov a pre viacero obcí. Do jedného hrobu sa pochovávalo viacero mŕtvych.

CHRÍPKA

Prvé zmienky o epidémii chrípky sú z 12. storočia. Dôveryhodnejšie údaje o pandémii chrípky však máme až z 19. a 20. storočia. Prvou zdokumentovanou pandémiou je **ruská chrípka**, to podľa toho, že začala v roku 1889 v cárskom Rusku (v stredoázijskej Buchare). Zasiahla väčšinu planéty pričom pripravila o život vyše milión najmä veľmi mladých a veľmi starých ľudí. V roku 1895 náhle zmizla.

Október 1918 bol pre Slovensko jedným z najvýznamnejších mesiacov v minulom storočí. Končila sa najväčšia vojna, akú ľudstvo dovtedy zažilo, a zároveň vznikol nový štát Československo. Väčšina ľudí však vtedy mala iné problémy. Bojovala o život. Ale už nie v zákopoch. Práve v tom čase vrcholila v Európe pandémia **španielskej chrípky**.

Má nelichotivé prvenstvo spomedzi doposiaľ zdokumentovaných epidémií. Vynorila sa počas 1. svetovej vojny a zasiahla celú planétu. V rokoch 1918 – 1920 sa ňou nakazilo vyše 500 miliónov ľudí, pričom podľa odhadov zomrelo 20 až 100 miliónov ľudí, teda 0,2 až 1 % svetovej populácie. Odhaduje sa, že na Slovensku jej podľahlo do 20 000 ľudí. Odborníci sa rôznia v hľadaní pôvodu tejto španielskej chrípky. Nevznikla v Španielsku, akoby sa dalo predpokladať podľa názvu, to len španielske médiá o nej ako prvé priniesli správy, pretože veľmoci uvalili na všetko, čo súviselo s epidémiou, informačné embargo.

Jedna skupina vedcov tvrdí, že vznikla v Číne a čínski robotníci, ktorí mali pracovať pre britský priemysel, ju priniesli cez USA do Európy. Iná tvrdí, že jej pôvod by sme mali hľadať v americkom meste New York a ďalšia, že vypukla vo Francúzsku.

Chrípku prekonalí mnohí známi ľudia, napríklad M. R. Štefánik, vtedajší americký prezident W. Wilson i budúci prezident F. D. Roosevelt, či Franz Kafka (dokonca dvakrát) a filmový producent W. Disney. Zo slávnych osobností jej podľahli napr. francúzsky básnik G. Apollinaire, rakúsky maliar G. Klimt, ale aj starý otec súčasného amerického prezidenta Fredericka Trumpa.

V rokoch 1957 až 1958 prepukla z Číny do celého sveta **ázijská chrípka**. Ochorela asi tretina svetovej populácie, zomrelo 1,5 milióna nakazených.

V rokoch 1968 až 1969 počas celosvetovej epidémie **hongkongskej chrípky** zomrel 1 milión ľudí.

Od konca roku 2019 čelíme ďalšej chrípkovej pandémie **COVID-19**. Prvýkrát vidíme "online", že človek nie je pánom tvorstva a že je neuveriteľne krehký tvor.

Svet po tejto pandémii už nikdy nebude taký, aký sme ho poznali do februára 2020. Musí byť najmä pokornejší a skromnejší. A to vrátane každého z nás. Vnímaví ľudia tiež pochopili, že musia byť oveľa vďačnejší za bežné veci, ktoré považovali za samozrejmé, ako napr. stretávanie sa so vzdialenými členmi rodiny zo

NEPREPÁDÁVAJME PANIKE!

Po sledovaní správ o šíriacej sa epidémii COVID-19 na internete alebo v televízii sa môžeme cítiť sklúčené a vystrašene a možno pociťujeme sklon k panike. Dôvodom môže byť to, že máme presne opačný pohľad, ako nám ukazujú fakty. Ministerka pôdohospodárstva nás ubezpečuje, že potravín je dostatok a nie je potrebné si vytvárať veľké zásoby potravín, no my jej neveríme. Svojím správaním tak iba celú situáciu komplikujeme. Preto je potrebné, aby sme kriticky a s pokojom vyhodnocovali informácie, riadili sa oficiálnymi odporúčaniami, snažili sa byť empatickí a nepodľahli panike a prispeli k jej sprievodnému javu – chaosu.

Lebo podľahnúť panike znamená podľahnúť **starogréckemu bohovi Panovi**, bohu stád a lesov, ktorý sa podobal napoly človekovi a capovi. Svojím vzhľadom a krikom naháňal veľký strach všetkým, ktorí ho vyrušili zo spánku alebo pri jeho potulkách lesom. Na našom území ho poznáme ako čerta (diabla) s rohami, zástupcu zla na zemi. Radšej by sme sa mali, či sme veriaci alebo nie, riadiť týmito biblickými slovami: "V láske niet stra-

chu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske". 1. list Jánov 4:18.

A to aj preto, lebo 90 % vecí, ktorých sa obávame, sa totiž nikdy nestane!!!

Mali by sme konať tak, ako radila vdova Lauptmannová Brtkovi vo filme Obchod na korze: "Ľem še nebuž sinu. Na počatku šickeho zleho bul strach. Jak še raz jeden druhého prestaňeme bac..."

zahraničia, objatie blízkeho človeka na ulici, slobodné cestovanie, návštevu kultúrnych podujatí, chrámov, svadby, nakupovanie v obľúbenom obchode...

Tento článok sme nazvali Čo sa to deje? Prekvapivo výstižnú odpoveď nám ponúka dialóg z filmu Obchod na korze medzi Brtkom a holičom Katzom:

Brtko: ...Ja, ja tomu nerozumiem. Vy ste múdry človek, pán Katz. Čo sa to odrazu porobilo?

Katz: Ja nie som múdry a neprišlo to odrazu. Ja neviem, ja tomu už nerozumiem. Ale jedno viem. Kde zákony ubližujú nevinným, tam je ámen... Aj s tými, čo ich porobili...

Prajme si, aby tí, ktorí od nás dostali mandát riadiť štát konali múdro, na prospech všetkých a vytvorili čím skôr taký stav, keď si strhneme z tváre rúško a odložíme ho ako spomienku pre nasledovné generácie. «

Volám sa Matúš, mám 18 rokov a som študentom Súkromného Gymnázia DSA v Sabinove. Vo svete vypukla pandémia koronavírusu, ktorá neobišla ani našu krajinu. Mnohí študenti ostali v domácej karanténe. Venujú sa škole, športu, filmom atď.

Chcel som svoj pobyt v karanténe nejakým spôsobom obohatiť tak, aby z toho malo niečo aj moje okolie. Pochádzam z Prešova. Prešov je mesto, v ktorom sa nachádza mnoho starších ľudí odkázaných na pomoc okolia. Tak mi v hlave skrsla myšlienka, že tým ľuďom aspoň trochu pomôžem. Tak som v spolupráci s hnutím Mladí proti fašizmu rozbehol dobrovoľnícku platformu pomahamstarsim.sk, ktorá ako už vyplýva z názvu, je zameraná na pomoc starším ľuďom. Mojimi prioritami sú nakupovanie potravín a roznáška obedov. Ľudia v dôchodkovom

POMÁHAM STARŠÍM

M. Badanič, foto: rodinný archív

veku sú najzraniteľnejšou skupinou. Preto si veľmi dobre uvedomujem, že je pre nich veľmi nebezpečné zdržiať sa na miestach, kde je koncentrované veľké množstvo ľudí.

Nakupovať chodím 2-3-krát za týždeň. Nie vždy sa stretávam iba s pozitívnymi ohlasmi. Veľakrát sa ma pýtajú, či nie som náhodou podomový predajca alebo či sa mi to oplatí robiť, keď z toho nič nemám.

Ale to negatívne je razom preč, keď vám zavolá staršia pani, ktorá je na vozíku a potrebuje nakúpiť. Vtedy si poviem, že to má zmysel aj keby sa celý svet proti tomu postavil.

Na Slovensku je nás vyše 1000 dobrovoľníkov. Bol by som veľmi rád, keby sa ich zopár našlo aj v Sabinove. Mladým aj starším čitateľom prajem veľa zdravia a trpezlivosti a aby nezabudli, že dobro sa dobrom opláca! «

Môj prvý týždeň online vyučovania (úvaha)

Bill Watterson raz povedal: „Chodím do školy, ale nikdy ma neučia to, čo by som chcel.“ Stotožňujete sa aj vy s týmto jeho názorom? Nedostávate od školy adekvátne vzdelanie? Čo znamená pre nás vzdelanie a čo zas škola? V týchto časoch karantény všetci študenti, žiaci, učitelia, či profesori zasadli do svojich izieb, ktoré sa chtiac, či nechtiac premenili na pracovne, či triedy. Sedia pri počítačoch, notebookoch, tabletoch alebo mobiloch. Nachádzame sa na sklonku ďalšieho týždňa v karanténe, naučili sme sa počas neho niečo? Sme múdrejší? Ako to prebieha?

Bañasová A. 4.A, DSA Sabinov

Osobne si myslím, že mať napísané úlohy, vyriešiť všetky emaily, dostať známku z testu a pritom byť ešte v pyžame, či v pohodlí svojej postele je snom každého mladého človeka, ktorý povedzme si, nie je „ranné vtáča“ a vstávanie do školy ho unavuje. No je to naozaj tak? Možno áno, možno nie. Nevieme. Všetci sme predsa iní, každý z nás má iné návyky. Jednému vyhovuje to, druhému zas ono, ale ako je nám všetkým známe, momentálne nemáme prázdniny. Je vyučovanie. Aj keď z pohodlia domova, ale učiť sa musíme. Minimálne splniť zadané úlohy zo školy. Je to veľké pozitívum, že školský systém dokázal akútne nabehnúť na meniace sa podmienky a vbehnúť plnými obrátkami do takejto výučby.

Myslím si, že za prvý týždeň už každý jeden z nás našiel nejakú svoju rutinu. Ja napríklad ráno po bežných hygienických a stravovacích návykoch sa prezlečím z pyžama, namaľujem sa, zapnem počítač a idem na to. Prezlečenie a namaľovanie mi dodáva nejaký zvláštny pocit, ktorý odo mňa priam vyžaduje nejaký výkon. Cítim sa tak pracovne, pripravená

na štúdium. Praktizujete aj vy nejaký svoj rituál?

Tak či onak, neoddeliteľnou súčasťou môjho denného outfitu sú aj okuliare, nemyslím teraz slnečné, aj keď si to pri

pohľade z okna aj môžem dovoliť. No sú to žiaľ dioptrické, ktoré musím používať pri práci s počítačom. Keďže asi všetci pracujeme s počítačom celý deň, nosíte aj vy okuliare? Reaguje váš zrak dobre na svietiacu obrazovku?

Internet. Ako by sme sa vyučovali online, keby sme nemali internet? Myslím, že každá domácnosť už v dnešnej dobe má doma internet. V tejto situácii to je priam nevyhnutné. U nás doma jeden deň vypadol internet, no našťastie som mala balík dát a mohla som

dokončiť úlohy na dátach. No zvládneme to takto cez internet? Vieme sa donútiť nepodvádzať pri testoch, keď si jedným klikom vieme nájsť správnu odpoveď?

Sama na sebe vnímam, že mi nesmierne chýba kontakt s ľuďmi. To sa netýka len výučby, ktorá je bez výkladu učiteľa oveľa ťažšia. No tiež to súvisí so všeobecným kontaktom s ľuďmi, spolužiakmi. Zdá sa mi, že už ani neviem povedať vetu, ktorá by mala význam. Ťažšie sa mi formulujú myšlienky, skloňujú slová a o gramatike už ani nehovorím. Vyšli ste aj vy takto z cviku? Vnímate nejaké zmeny na sebe?

vaním linkov sa mi spomaľuje počítač a toto je fáza, ktorú už naozaj nezvládam. Uvedomujem si fakt, že aj učitelia majú so zadávaním úloh veľa práce. Chcela by som však navrhnuť zjednotenie zadávania úloh, nech predchádzame zbytočným nedorozumeniam s neodovzdaním. Je to tak správne? Bude to jednoduchšie?

Podľa mňa je práve teraz ten správny čas na zostavenie si svojho vlastného „rozvrhu hodín.“ Usporiadanie si času a prerozdelenie svojich snov, či plánov. Dostali sme akýsi čas pre seba, pre svoje vlastné vzdelávanie.

Vzdelávanie v tomto období je príležitosťou pre nás, pre mladých ľudí. Časom bezplatného vzdelávania, ktorý je prínosom len a len pre nás. Pre mňa sa online vyučovanie netýka len povinných vecí do školy, ale aj problematik, ktoré ma zaujímajú. Drahý pán Bill Watterson, nič v živote nám nepadne len tak z neba. To čo sa chceme naozaj my naučiť, skúsme nabádať sami. Škola nám ponúka všeobecné vzdelanie, no profíkom sa musíme stať sami. Čo poviete? Je výučba online len o škole? Je to o nás? Pre koho je prospešná? <<

Naši žiaci v rámci predmetu Umenie a Kultúra, píšú básne, šijú vlastnoručne rúška. Aj takto môže vyzeráť dištančné vyučovanie na Súkromnom gymnáziu DSA. <<
I. Ličáková, foto: archív školy

Pomáhame ako vieme

M. Futejová, foto: archív školy

Zdravotníci na celom Slovensku, ktorí sú v prvej línii v boji s ochorením COVID-19, aktuálne zápasia s nedostatkom zdravotníckych pomôcok. Užitočnú ochranu pre nich predstavujú aj ochranné štíty. Do 3D

tláčke komponentov na tieto ochranné štíty sa v rámci dobrovoľníctva zapojila aj **Spojená škola, SNP 16 v Sabinove** prostredníctvom M. Tutokyho, učiteľa IKT predmetov. Kontaktovali sme dobrovoľnícku iniciatívu „Pomôž nemocnici“, ktorá túto našu aktivitu zastrešuje. Vyzdvihuje, zväžka komponenty, v Košiciach – Šaci ich kompletizuje a ná-

sledne rozdeľuje nemocniciam.

Doposiaľ sme vytlačili 34 týchto pomôcok a tlačíme ďalej. V spolupráci s firmou Cofin, ktorá nám bezplatne darovala fólie vytlačíme štíty aj pre Polikliniku v Sabinove.

Naša škola chce aj takýmto spôsobom pomôcť v tejto mimoriadne náročnej situácii – obzvlášť pre našich zdravotníkov, ktorí sú dennodenne v ohrození. <<

Základná škola, Komenského 13 v Sabinove v čase CORONAVÍRUSU

T. Župová

Učiteľia ZŠ Komenského 13 v Sabinove sa v tomto mimoriadnom čase plne prispôbili novej situácii a s prihliadnutím na možnosti a schopnosti svojich žiakov im zadávajú základné a rozširujúce učivo na týždeň. Výklad učiva, metodický materiál, pracovné listy, krátke testy si môžu žiaci prezrieť a vyplniť na rôznych webových portáloch, napr. Fenomény sveta, Bez kriedy, VIKI, Taktik, Zborovňa, Eduworld, KOZMIX, WocaBee, EnglishOne, Učíme na diaľku a ďalšie. Učiteľia komunikujú so žiakmi cez školskú webovú stránku EduPage, kde si žiaci dokážu nájsť domáce úlohy v ľavej časti menu pod názvom Písomky/DÚ, aj keď stratili prihlasovacie údaje. V prípade potreby na komunikáciu, videohovory

a hlasové správy využívajú Messenger, WhatsUp, Skype, Zoom, e-mail... Veľmi dobrý ohlas má on-line vyučovanie, kde vyučujúca podá výklad učiva pre viacerých žiakov naraz.

Školská špeciálna pedagogička je v pravidelnom kontakte s rodičmi a žiakmi so ŠVVP a individuálne začlenenými žiakmi. Rieši aj modifikáciu pracovných listov, textov a cvičení, napr. tvorenie textov, pojmových máp, tabuliek, grafov a pod.

Dôležitú úlohu zohrávajú aj asistenti učiteľa, ktorí naďalej komunikujú a spolupracujú pri výučbe so začlenenými žiakmi, prípadne pomáhajú pri práci so žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Veľkú pomoc pri práci so žiakmi zo SZP poskytujú komunitné centrá zo Sabinova a terénni sociálni pracovníci z Raž-

nian. Žiakom roznášajú na týždeň úlohy zadané vyučujúcimi a zabezpečujú ich spätnú väzbu.

Všetci pedagogickí zamestnanci sú pravidelne monitorovaní vedením školy. Svoju činnosť vykazujú v týždenných výkazoch.

V dňoch 20.04 – 21.04.2020 sa zrealizoval zápis žiakov do 1. ročníka a od 20.04. – 24.04.2020 zápis do 5. ročníka. Zápis prebehol v pokojnej atmosfére pri dodržaní prísnych bezpečnostných opatrení. Ďakujeme všetkým rodičom za využitie elektronickej prihlášky pri zápise, asistentkám a Komunitnému centru v Sabinove za pomoc pri riešení zápisných lístkov pre žiakov zo SZP.

Na žiakov, ktorí prídu v septembri prvýkrát do priestorov našej školy sa veľmi tešíme a všetkým žiakom prajeme hlavne veľa zdravia, chuti do práce a zvládnutie učiva i v týchto neľahkých podmienkach. ☀

Dištančné vzdelávanie v ZŠ Ul. 17. novembra v Sabinove

Kolektív učiteľov ZŠ, foto: archív školy

Dňa 16. marca 2020 Ústredný krízový štáb SR rozhodol o zatvorení všetkých škôl až do odvolania. Týmto rozhodnutím sa životy mnohých v našej škole zmenili – niektorí sa tešili, niektorí si zúfali, ale pravdou bolo, že žiaden žiak, rodič či zamestnanec školy netušil, ako bude „školský život“ v priebehu ďalších týždňov vyzeráť.

Každý pedagogický zamestnanec našej školy sa svojej novej roly zhostil s veľkým elánom a zánietením. Zo začiatku všetci hľadali najvhodnejší spôsob komunikácie so žiakmi a rodičmi – EduPage bolo tým najšikovnejším a prvotným riešením. Takmer každý ho má vo svojich smartfónoch a počítačoch, je prehľadný a ľahko sa s ním manipuluje. Prostredníctvom neho boli zadávané každodenné úlohy, pracovné listy, prezentácie. Prostredníctvom neho každý vyučujúci vidí, ktorý žiak alebo rodič si úlohu otvoril a ako s ňou naložil. Pedagógovia od začiatku apelovali na rodičov a žiakov, aby spätne reagovali a pravidelne odovzdávali svoje úlohy. A každý učiteľ vzápätí odpovedal – pochválil, povzbudil, komentoval, rozoberal, telefonoval, písal, opravoval, analyzoval, pýtal sa. Triedni učiteľia sa spojili so všetkými vyučujúcimi vo svojej triede a spoločne hľadali cesty, ako žiakov, ktorí sa do vzdelávania na diaľku nezapájali, zaktivizovať a primäť ich k práci – veď školský rok neskončil a prázdniny ešte nezačali! Poniectori dokonca nasadli na bicykle a úlohy odniesli priamo do schránky konkrétnemu žiakovi.

Veľkou pomocou pre každého učiteľa boli aj rôzne interaktívne edukačné portály. Chvályhodné bolo, že skoro každé jedno komerčné vydavateľstvo (Taktik, Fenomény sveta, AITEC) umožnilo vstúpiť

svojim klientom na ich stránku bez akéhokoľvek poplatku. Samozrejme, že to naši pedagógovia využili a možno aj objavili čaro interaktivity a originálneho vzdelávania. Takmer akademické vedomosti môžu žiaci získať aj prostredníctvom YouTube kanálov (napr. JurajVie, Baštrng, Dejepis Inak, BeWise, Chymeros – tam učí Daniel Hevier, Vedátor SK, SAV vzdeláva žiakov), kde si žiaci môžu v krátkych videách pozrieť každý jeden vyučovacý predmet a vysvetlenie mnohých učebných látok, ktoré zodpovedajú učebným osnovám. A možno netreba zabudnúť ani na našich mobilných operátorov, ktorí zareagovali na aktuálnu situáciu a poskytli nielen mobilné dáta, ale aj SMS a MMS zadarmo pre každého svojho klienta do všetkých sietí. Žiaci sa s učiteľmi viac zblížili i prostredníctvom komunikácie cez populárne sociálne siete, vytvárali si rôzne edukačné skupinky, zdieľali učebný materiál, počuli i videli sa pomocou skupinových videohovorov.

V počiatočných štádiách dištančného vzdelávania žiaci z predmetu Technika šli doma rúška, zdobili veľkonočné kraslice, vytvárali ručne pletené papierové srdiečka. Tí, ktorí radi maľujú, poslali svoje výtvarné práce do celoslovenskej súťaže Jar spoza okna – Zostaňte doma, alebo do celoslovenskej internetovej výtvarnej výstavy diel detí s názvom „DOMA“ v skupine Učíme sa bez školy – s deťmi na úrovni. „Sme s Vami“, a „Dobre to dopadne“ – to sú dve výzvy, do ktorých sa zapojili aj žiaci našej školy. Symbolom prvej je srdiečko a vyjadruje úctu a vďaka všetkým, ktorí v dnešnej dobe vynakladajú až nadľudské úsilie v boji s vírusom a druhá výzva vznikla v Taliansku a rozšírila sa už do celého sveta, a tak dýhy spestrujú okná i nášho mesta a vyjadrujú solidaritu a nádej... Prídáte sa?

Smutnou pravdou však zostáva, že tí žiaci, ktorí zodpovedne pristupovali k vzdelávaniu v škole, tak tí istí bez ohľadu na neľahké okolnosti sa vzdelávajú s rovnakou vervou aj naďalej v domácom prostredí. Výhovorky tých žiakov, že sa do on-line vzdelávania nemôžu, nedokážu alebo nevedia zapojiť tu asi veľmi neobstoja, pretože ako naša škola, tak aj mnoho inštitúcií robí maximum, aby každý žiak dostal patričné vzdelanie, zodpovedajúce jeho úrovni ročníka.

Veľkou oporou sú pre pedagógov naši rodičia, z ktorých sa doslova z hodiny na hodinu stali mentori, učiteľia, školitelia, vychovávateľa, jednoducho, museli si svoje každodenné aktivity doplniť aj o výučbu, usmernenie a kontrolu svojich ratolestí. Zrazu sú rodičia nútení pracovať s takými informáciami z učebných zadaní, ktorým možno ani nerozumejú. Mnohokrát sú frustrovaní a nešťastní z toho, že nestihnajú a nedokážu deťom vysvetliť učivo alebo zadanie úloh a popritom majú aj svoje zamestnania a domáce povinnosti. Chceme však rodičov povzbudiť a poradiť im, či možno aj usmerniť. Dištančné vzdelávanie alebo vzdelávanie na diaľku je o samostatnosti žiaka, kde ich jedinou povinnosťou je možno vykonať dozor alebo urobiť technickú výpomoc s počítačom alebo tlačiarňou. Každý pedagóg v našej škole je zda dennodenne prístupný a ochotný poradiť každému svojmu žiakovi a rodičovi a naozaj stačí iba napísať alebo zavolať. ☀

SPOMÍNANIE

„Ako tiško žila, tak tiško odišla, skromná vo svojom živote, v láske a dobrote.“

Len kytičku kvetov na hrob Ti môžeme dať, zapáliť sviečku a ticho stáť, pomodliť sa a spomínať.

Dňa 27.4.2020 uplynie prvé výročie, čo nás náhle opustila naša mamka, babka, prababka

ANNA HYBENOVÁ.

S láskou spomínajú dcéry Anna, Viera, Ružena, syn Rudolf a Mária a 16 vnúčat a 20 pravnúčat.

Ti, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

„Ako ticho žili, tak ticho odišli, skromná vo svojom živote, v láske a dobrote. Len kytičku kvetov na hrob Vám môžeme dať, zapáliť sviečku, ticho stáť pomodliť sa a spomínať.“

Dňa 3.4.2020 by sa dožila 109 rokov naša milovaná babka

ANNA ŠČECINOVÁ.

S láskou spomínajú vnučky Gita s Jožkom, Marta, Eva s Maruškou, Helena s rodinami a ďalších 17 vnúčat a 4 pravnúčatú.

„Ako ticho žili, tak ticho odišli, skromná vo svojom živote, v láske a dobrote. Len kytičku kvetov na hrob Vám môžeme dať, zapáliť sviečku, ticho stáť pomodliť sa a spomínať.“

Dňa 14.04.2020 by sa dožila 88 rokov naša milovaná mama

HELENA JACKOVÁ.

S láskou spomínajú dcéry Gita s Jožkom, Marta, Eva, Helena, 8 vnúčat a 1 pravnúča.

Ti, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku a modlitbu.

Odišla si tiško z nášho života, ale zostaneš tu medzi nami, v srdciach tých, ktorí ňa milovali.

Dňa 26. mája 2020 uplynie 10 rokov, čo nás navždy opustila naša mamka, svokra a babka

VERONIKA SKLADANÁ.

Ďakujeme za tichú spomienku všetkým, ktorí ste ju poznali.

S láskou spomínajú synovia s rodinami.

„Čas plynie a spomienky ostávajú.“

Dňa 21.5.2020 uplynie 10 rokov, čo nás navždy opustil môj manžel, otec, svokor a dedko

MIROSLAV MOTÝL.

Ti, ktorí ste ho poznali, venujte mu spolu s nami modlitbu a tichú spomienku.

S láskou manželka a deti s rodinami.

Dňa 6.5.2020 uplynul rok, čo nás navždy opustil náš otec, manžel a dedko

MILAN MUŠINSKÝ.

Už je to rok, čo ňa nevidáme, no stále na teba len v dobrom spomíname. Spomienky, tie si veľmi chrániť budeme, a taktó navždy spolu zostaneme. To ti my, tvoji drahí, sľubujeme. Stále smútiaca rodina a všetci tvoji známi.

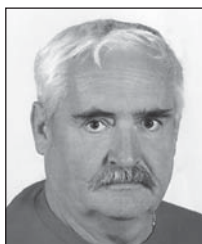
„Odišli tiško, už nie sú medzi nami, no v srdciach žijú spomienkami.“

V tomto mesiaci si s láskou i bolesťou spomínam na stratu mojich oboch rodičov

MARGITY A MICHALA SEMANÍKOVÝCH.

Už uplynie 25 rokov.

V spomienkach dcéra Magdaléna.

„Čas plynie, smútok zostáva, rana v srdci stále bolí a zabudnúť nedovoli.“

Dňa 25.5.2020 uplynie 5 rokov odvtedy, ako nás navždy opustil náš milovaný otec a dedko

JOZEF MIŠENKO.

S láskou a so smútkom v srdci spomínajú dcéry s rodinami.

Blahoželanie

Na nebi sú hviezdičky, na zemi zas mamičky, aj ty to šťastie máme a preto našej drahej mamičke

MÁRII MUŠINSKEJ

k jej krásnym 70. narodeninám blahoželáme.

Zdravia more, šťastia kopec, lásku a objatia to jej všetci radi zas my dáme.

Tvoje deti Majka, Monika, Milan, Andrej, Marek a tiež Zuzka a Jožo. A božtek ti posielajú Karinka a najmenší z najväčších Domko.

„Smrť nie je najväčšou stratou v živote. Najväčšou stratou je to, čo zomrie v nás, kým sme stále nažive. Nikdy sa nevzdávajúte.“

Tupac Shakur, americký rapper a herec

Turistické okienko

M. Grešák, foto: archív klubu

Momentálne nežijeme v jednoduchých časoch, ani čo sa týka turistického života. Keďže zhromažďovanie a organizovanie hromadných podujatí nie je možné, individuálny pohyb v prírode je zatiaľ dovolený. Aj členovia nášho klubu túto možnosť zodpovedne využívajú. Príkladom je aj naša účasť na turistických podujatiach, ktoré spomeniem.

Volovské vrchy časť IV

Olcnav (404 m n.m.) - vodopád Šikľava skala (640 m n.m.) - Vysoký vrch (874 m n.m.) - jaskyňa Šarkanova diera (740 m n.m.) - Borisová (860 m n.m.) - Zbojský stôl (840 m n.m.) - Nad Sejkovou (780 m

n.m.) - Prostá (420 m n.m.) - Olcnav. Stredne náročná trasa, ktorá prechádza okolo 12 m vysokého vodopádu, k voľne prístupnej jaskyni dlhej 177 m (je tu potrebný zdroj svetla), rybníka a iných zaujímavých miest. Počas túry nenatrafíte skoro na žiadneho turistu. Dĺžka trasy 27 km, prevýšenie 895 m.

Hanigovský hrad

Obec Ľutina (429 m n.m.) - skanzen mini drevených chrámov - Hanigovský hrad alebo Novum Castrum (771 m n.m.) - Ľutina. Nenáročná túra s romantickou zrúcaninou a peknými výhľadmi na pohorie Čergov, Vysoké Tatry, Bachureň, Bradlové pásmo s Kamenickým hradom je vhodná aj pre deti. Dĺžka trasy 6 km, prevýšenie 332 m.

Volovské vrchy časť V

Lacemberská dolina (550 m n.m.) - Svinská jama (843 m n.m.) - Orlí vrch (1043 m n.m.) - Štadujka (1 030 m n.m.) - Sedlo Bukovec (969 m n.m.) - Bukovec (1 127 m n.m.) - Pod Holým vrchom (920 m n.m.) - Švedlárske lúky (841 m n.m.) - Suchinec (850 m n.m.) - Pod Skalou (740 m n.m.) - Lacemberska dolina. Stredne náročná trasa vedie zalesneným hrebeňom a nádhernými lúkami na vyhladkový vrchol Bukovec. Dĺžka trasy 24 km, prevýšenie 924 m.

Pevne verím, že celé toto kritické obdobie skončí čo najskôr a my si budeme môcť opäť vychutnávať krásy našej prírody ako predtým... <<

Víťazka oblastnej bežeckej ligy...

Aj napriek tomu, že sme mnohé športové aktivity dostali v tomto období stopku, do obdobia korony sa športovalo naozaj aktívne. Dôkazom toho je aj umiestnenie športovkyne, súťažiacej za tím TTTrend Sabinov v oblastnej bežeckej lige. Je rodáčkou z neďalekého Uzovského Šalgova a športového ducha pestovala v sebe už od detstva.

J. Váhovský, foto: rodinný archív

Svoje bežecké schopnosti aktívne rozvíjala počas študijných čias, po nich však šport dostal stopku. Návrat k svojmu potenciálu v sebe opäť objavila takmer po dvadsiatich rokoch a prebudila ju v nej cyklistika. Od nej presedlala aj na beh, kde už od prvých pretekov sa v nej prejavoval jej potenciál. V roku 2017 si dokonca trúfla aj na Beskydy maratón. Nielen od tohto momentu to už bola lavína bežeckých, cyklistických, turistických či bežkárskech pretekov. Aktívne súťažila aj v zahraničí, kde za zmienku určite stoja Ultra Trail Tai Mo Shain v Hong Kongu, maratónske behy absolvovala aj v Poľsku, Maďarsku, Turecku a v roku 2018 v gréckych Aténach v kolíske olympijského športu. Jej meno je **Danka Jendrichovská** a svojimi výkonmi za rok 2019 jej právom patrí umiestnenie na stránkach športových, a aj miestnych novín. V tíme TTTrend Sabinov však nie je jedinou športovkyňou, ktorá má v krvi bežecké aktivity, sú nimi aj Gabriela Kleinová, Simona Čonková,

Tonka Kožušková, Jana Lorincová, Ľudka Lorincová, Anna Francanová a Mária Michalíková, ktoré rovnako robia dobré meno svojimi bežeckými výkonmi. Víťazke, ale ja ostatným pretekárkam prajeme ešte mnoho „osobákov“ nielen v športe. Na záver vám predstavujeme výkony, či osobné maximá Danky Jendrichovskej za súťažný ročník 2019:

Absolvovaných 10 maratónov a Víťazka oblastnej ligy.

1. ČSOB Bratislava Maratón - 04:10:36 2. miesto
2. Krakow Maratón - 04:10:48
3. Banskobystrický Maratón - 04.16:46 2. miesto
4. Rajecký maratón - 04:23:46
5. Medzinárodný Novohradský Maratón - 04:24:34 1. miesto
6. Koral Maratón Krynica - 04:12:18 1. miesto
7. Spar Budapešť Maratón - 04:29:27

8. Medzinárodný maratón mieru - 04:02:51 osobný rekord
9. Vodafone Istanbul Euroasia - 04:35:37
10. Vianočný maratón Žilina - 04.11:02

Zabehnutý:

- Osobný rekord - 10 km Strážske 2019 - 00:47:11
- Osobný rekord - polmaratón Prešov r. 2019 - 01:50:03
- Zabehnutá biela stopa 25 km - beh na lyžiach - r. 2019, 2020 <<

R • K
SL • VENSKÉH •
DIVADLA
2 • 2 •

(nl), foto archív autora)

V prvý tohtoročný marcový deň uplynulo rovných sto rokov, čo sa v Bratislave, na doskách dovtedy Mestského divadla uskutočnila historicky prvá slávnostná premiéra jednej z budúcich najvýznamnejších, tzv. erbových inštitúcií Slovenska – Slovenského národného divadla. Cti byť navždy prvým sa dostalo opernému súboru, ktorý v pondelok 1. marca 1920 v slávnostnom predstavení uviedol operu českého skladateľa Bedřicha Smetanu **HUBIČKA**. O deň neskôr, 2. marca sa historicky v prvej premiére uvedením drámy bratov Mrštíkovicov **MARYŠA** predstavil činoherný súbor. Baletný súbor debutoval inscenáciou baletu **COPPELIA** od Léa Delibesa v stredu 19. mája 1920. Tak ako už bolo spomenuté v aprílovom vydaní Spravodajcu, novovzniknutému národnému divadlu chýbali najdôležitejšie zložky – budova, repertoár (nedostatok pôvodných i prekladových drám) a najmä profesionálni umelci. A tak si svoju existenciu muselo na začiatku zabezpečiť prostredníctvom českých tvorcov,

Na prekvapenie (podotýkam, že milé) autora tohto teatrologického seriálu sa aj v našom meste našlo dosť čitateľov, ktorých táto téma nielen že zaujíma, ale je im aj pomerne blízka. A nejde iba o manželov Borodáčovcov, ktorých predovšetkým najstaršia generácia Sabinovčanov považuje stále za „svojich“. Dosť čitateľov zaujíma repertoár SND v začiatkoch jeho existencie, jeho predvojnové organizačné a umelecké vedenie. Mnohí nechápu význam, resp. potrebu dvoch činoherných súborov Maršky, keď neboli k dispozícii ani slovenskí herci, ani autori. Takže v tomto vydaní Spravodajcu sa ešte raz vraciame k ozrejmieniu niektorých faktov zrodu a činnosti SND v prvých rokoch jeho existencie.

českého repertoáru a hraním v českom jazyku. Všetky organizačné, technické, repertoárové a personálne veci riešilo

SND malo v tom čase dva činoherné súbory. Jeden „kamenný“ so sídlom v Bratislave, druhý, tzv. „propagačný“,

SND II. („Propagačný“ činoherný súbor SND, ktorému sa vravelo MARŠKA so sídlom v Košiciach, Janko Borodáč - štvrtý zľava)

od roku 1919 **DRUŽSTVO SND** poverené jeho založením. A práve ono uzavrelo zmluvu s princípálom Východočeskej spoločnosti Bedřichem Jeřábkom, ktorého operný, činoherný a baletný súbor o rok začali prevádzku všetkých troch súborov SND a on sa stal jeho prvým riaditeľom. Prvé predstavenie v slovenskom jazyku sa uskutočnilo až na konci mája 1920 uvedením jednoaktoviek Jozefa Gregora Tajovského - **HRIECH** a **V SLUŽBE**.

ktorému sa vravelo **MARŠKA** (podľa nemeckého slova Marschkompagnie /pochodujúca čata/ - poz. autora), s oficiálnym názvom **SND II.** so sídlom v Košiciach. Ten vykonával zájazdovú činnosť po slovenskom vidieku, hral v slovenskom jazyku a jeho jadro tvorili prví slovenskí profesionálni herci Ján Borodáč, Oľga Országová, a elévi (čakatelia - poz. autora) Andrej Bagar, Jozef Kello a Gašpar Arbet. Keďže na Slovensku vtedy ešte neexistovala žiadna

vzdelávacia inštitúcia pre oblasť divadelného umenia, výber sa uskutočnil na starostlivo naplánovaných skúškach (z dnešného pohľadu konkurz, resp. kasting - poz. autora). Prvé z nich sa konali veľmi prezieravo v najživšom centre ochotníckeho divadelného života – v Turčianskom Svätom Martine, druhé kolo (po ich neúspechu) v Bratislave. Družstvo SND sa netajilo ambíciou vytvoriť slovenskejšiu činohru ako bola stála, „kamenná“ činohra SND. Preto medzi členmi komisie, ktorej úlohou bolo vybrať potenciálne najschopnejších členov pre novovznikajúcu činoherný ansábel, boli výrazne zastúpené slovenské kultúrne inštitúcie, čo sa ukázalo ako prínos. Skúšky však dopadli takmer fiaskom. Do konkurzu sa prihlásilo spolu iba 38 hercov a herečiek, z ktorých prijali len troch vyššie menovaných, so skúsenosťami z ochotníckeho divadla. Do Maršky však nastúpilo niekoľko profesionálne školených hercov z pražského konzervatória. Stalo sa tak najmä zásluhou Janka Borodáča, ktorý okrem svojej budúcej manželky Oľgy Országhovej pre slovenskú kultúru získal i niekoľko českých umelcov. Medzi nimi napríklad Jana Sýkoru a Marii Pochmanovou, vyd. Sýkorová, ktorí splynuli so slovenskou kultúrou. A okrem nich aj Karla Baláka, ktorého po rokoch objavený osobný **DENNÍK**, poskytol historikom zásadné výpovede o začiatkoch energie vložené do slovenského divadelného umenia.

(pokračovanie v júnovom vydaní Spravodajcu)

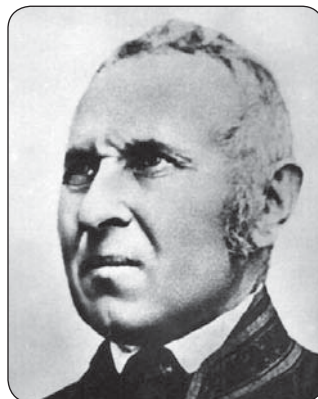
Poznáte, po kom je pomenovaná vaša ulica?

Záborského ulica

Juraj Vrábel ml.

Niektorí z nás boli v rámci kultúrneho vyžitia zvyknutí navštevovať divadlá. V čase aktuálnej koronakrí-

zy však takáto možnosť nie je možná. Je to smutné o to viac, že si pripomíname rok slovenského divadelníctva v rámci osláv storočného jubilea založenia Slovenského národného divadla. U nás

v Sabinove máme ochotnícku scénu, no v neďalekom Prešove stojí moderná budo-

va divadla pomenovaná po veľikánovi, ktorý časť svojho života prežil aj v blízkych Župčanoch. A po Jonášovi Záborskom je pomenovaná aj ulica v Sabinove.

Literát, historik, novinár, básnik, či prozaik, ale aj evanjelický a neskôr katolícky kňaz a teológ mal, ako sa vraví „modrú krv“. Pochádzal zo zemianskych pomerov z obce Záborie (odtiaľ mal odvodené vzhľadom na pôvod aj priezvisko), kde sa narodil 3. feb-

Pokračovanie na s. 19 »

ruára 1812. Po ukončení teologických štúdií si vzdelanie podobne ako Štúr doplnil na univerzite v nemeckom Halle. Jedno z jeho kaplánskych miest bolo v Liptovskom Svätom Mikuláši, kde sa osobne spoznal s najvýznamnejším členom štúrovskej generácie, tamojším farárom Jozefom Miloslavom Hurbanom. Toto osudové stretnutie ho poznačilo na celý život. Ide však o krátku, no o to silnejšiu epizódu jeho života, pretože Záborský cez Hurbana mal priamy kontakt s vtedajším národným hnutím. Po preložení do Rankoviec, kde prijal miesto farára, do jeho života zasiahla ďalšia udalosť. Faru zachvátil požiar. Záborský sa postupne rozišiel s evanjelickou cirkvou a v roku 1843 sa

dal znovuvysvätiť, tentokrát na rímsko – katolíckeho duchovného.

Zo životopisov tohto muža vieme, že šlo o pomerne komplikovanú povahu. Možno aj to bolo príčinou toho, že z jeho vnútorných zápasov sa neskôr zrodili hodnotné literárne diela. Jeho výbušnosť sa prejavila aj pri pamätnom stretnutí so Štúrom na košickej fare 24. februára 1849, kde sa napriek počiatočnej nehode a po prvotných peripetiách spoločne zhovárali o národnom programe pre Slovákov. Spôsob jeho realizácie však týchto mužov rozdelil a Štúr sa nikdy vo svojich pamätiach k tomuto stretnutiu nevyjadril. Zachovala sa len Záborského verzia, pričom pamätné stretnutie pripomí-

na na priečelí fary pamätná tabuľa z roku 1972.

V čase svojho košického pôsobenia bol Záborský kaplánom pre nemecky hovoriacich veriacich a od roku 1850 pôsobil ako profesor gréčtiny v tomto meste. Neskôr žil vo

Viedni, kde bol redaktorom Slovenských novín, no po nastolení bachovského absolutizmu sa uchýlil na faru v Župčanoch, kde pôsobil až do svojej smrti 23. januára 1876.

Tvorba Jonáša Záborského je veľmi bohatá. Na jej vymenovanie a analýzu diel poetických, či prozaických, no najmä dramatických, by sme potrebovali možno viac času. Jedným dielom, ktoré je verejnosti možno menej známe však Záborský urobil nezmazateľnú stopu v dejinách výskumu nášho dejepisectva. Jeho „Dejiny kráľovstva uhorského od počiatku do časov Žigmundových“ patrí medzi významné historické diela a v čase napísania výrazne predbehlo svoju dobu. «

ZA ANTONOM EISELTOM

Pred štyrmi týždňami sme sa dozvedeli o vážnej nemoci nášeho prvého, mešťana... Našeho burgermajstra, polgármeštra, konzula a mešťanostu. Vtedy ale ešte nik nemyslel na to, že náš konzul s cigarou viac nepríde do kaviárne poshovárať sa s nami o denných otázkach, o platu úradníkov a najmä penzistov, o finančnom stave mesta a trocha o politike ... Pevní sme boli, že náš konzul nepodá sa ani tejto nemoci, ako sa nepodal kolere, týfusu, červienke, španielke atď. Mysleli, sme si, že však hneď bude jaro a starý pán na promenáde, pred trafikou, pred lekárňou znova nám bude recitovať svoje vtipné veršičky o mestu Sabinovu ...

A náš burgermajster, polgármešter, konzul a mešťanosta nechal nás neočakávané ...

Tak dlho bol vedúcim mesta, že každý titul si zaslúžil ... A zaslúžil si ešte aj všeobecné ctenie obyvateľstva a úradov.

Mesto Sabinov za jeho účinkovania bude mu aj po jeho smrti povďačné. Pečlivý bol vždy pre záujmy mesta. Môžeme to zbadáť po mestu na prvý pohľad. Čo je novšieho, čo peknejšieho a praktického: spája sa s jeho účinkovaním. A ešte pred vojnou mal mnoho plánov, ktoré keby bol mohol uskutočniť, mesto bolo by vzorné. Bol by býval asphalt, vodovod a kanalizácia ...

Mesto svojemu konzulovi za jeho namáhavú prácu dalo už poslednú poctu ...

Náš konzule, v cintoríne Tvojho obľúbeného mesta spí sladko!

POHRAB

Anton Eiselt, mešťanosta mesta Sabinova bol na poslednej svojej ceste dňa 5. februára t. r. odprevedený slávnostne. Pohrab usporiadalo mesto. Na pohrabe bol prítomný dr. Emil Bada, okr. náčelník na čele okr.

Sabinov v regionálnej tlači v prvej polovici existencie ČSR

red.

Vo februári 1927 noviny uviedli článok o smrti a pohrebe Antona Eiselta, ktorý stál na čele mesta 33 rokov a za to obdobie vykonal pre Sabinov obrovské množstvo práce. V nasledujúcom vydaní Spravodajcu prinesieme jeho životopis uverejnený v týždenníku Šariš 20. februára 1927.

Je zaujímavé, že v tomto článku je zmienka o španielke (španielskej chrípke). Zmieňuje sa o nej však aj článok o hasičskom fašiangovom plese a tiež krátka správa. Je to veľmi zaujímavá informácia dokazujúca, že "španielska chrípka" neskončila zázračne v decembri 1920, ale bola v nasledujúcich rokoch bežnou súčasťou životov ľudí v Sabinove.

úradníkov, dr. Alexander Praesenszky, starosta s celým úradníctvom mesta, zastupené boli dalejšie všetky úrady mesta Sabinova mimo vojska. Pohrebné obrady započal na mestkom dome farár Edmund Schütz

Španielka. V niektorej obci ľubovenského okresu vyskytlo sa pár prípadov španielskej chrípky. V Kežmarku školy sú pozatvárané. V Košiciach mnoho žiactva onemocnelo, preto tiež bolo nariadené zatvorenie všetkých škôl. — V Prešove vyučovanie tiež je zastavené.

kňazkou asistenciou. Tam sa odobral od svojho predchodcu aj v mene obyvateľstva Sabinova Martin Martinček, bývalý mešťanosta a ev. dekan – farár sabinovský. Po Sv. Omši pohnul sa sprievod k cintorínu. Tam išlo celé mesto ... Obchody boli pozatvárané na česť veľkého muža ...

Pri hrobe odovzdal mu posledný pozdrav dr. Alexander Praesenszky, starosta mesta poďakujúc mu za jeho neoceňiteľné zásluhy, ktoré počas jeho 33 ročného zdarného účinkovania v prospech mesta preukázal.

Potom starý spevokol ako na mestskom dome, tak aj pri hrobe zaspieval svojmu starému spolupracovníkovi a prednostovi tú najúprimnejšiu pieseň „Pán Boh s Tebou, do videnia!“

Naši cigáni tiež nezabudli na svojho „Raj-a“, preto zahrli pri hrobe tu nótu, na ktorú oni mysleli ...

Dobrovolný hasičský sbor mesta Sabinova dňa 5. februára t. r. vydržoval svoj fašiangový maškarný ples. Na tanečnej zábave milí hostia do 6-tej hodiny rána sa zabávali. Na tanečnej zábave zúčastnil sa aj náš obľúbený okr. náčelník p. dr. Emil Bada, ktorý vždy preukazuje ochotu k podporovaniu ohňohasičstva. Zábava veľký hmotný výnos nemala pre rozsiahlu španielku, úfame ale, že v budúcnosti sa to všetko vynahradí, čo sa do teraz zameškalo. Hasičstvo je organizácia, ktorá pestuje ľudumilosť, sebavychovu a učí solidarite ľudských činností. Učí dobru, pomoci bližnému, tehda mravnou povinnosťou je každého občana bez národnosti a náboženstva hasičstvo podporovať.

Publikované v pôvodnej verzii, vyšlo v Sabinove 13. februára 1927

Národný projekt Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
"Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť."

OBČANIA, HĽADÁTE RADU?

PREŠOVSKÝ KRAJ
Informačné centrum pre obeť

Stali ste sa obeťou
trestného činu?

- podvodu?
- násilia?
- krádeže?

Informačná kancelária pre obeť Prešov

Klientske centrum Okresného úradu
Námestie mieru 3, Prešov
prízemie, kancelária č. 02

051 / 708 24 58

npobete@minv.sk

www.minv.sk/prevencia.kriminality

Úradné hodiny

Pondelok	08:00 – 15:00
Utorok	08:00 – 15:00
Streda	08:00 – 15:00
Štvrtok	08:00 – 15:00
Piatok	08:00 – 14:00

Kontaktujte nás: >>>

112

158

155

150

0800 172 500

WWW.DESATORO.SK

WWW.MINV.SK

PREVENCIA KRIMINALITY

Tento projekt je realizovaný v rámci Operačného programu Efektívna samospráva a je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

10 DESATORO BEZPEČNÉHO SENIORA

1 NENALETÍM NA "VÝHODNÝ" NÁKUP

Vždy si prečítam podmienky uvedené malým písmom v kúpnej zmluve, aby som sa vyhol ďalším zbytočným platbám.

2 NEDÁM PENIAZE DO RÚK CUDZÍM ĽUĐOM

Nech ich argumenty pôsobia akokoľvek dôveryhodne, vždy si overím pravdivosť ich slov, ak odo mňa pýtajú peniaze doma, alebo na ulici.

3 NENECHÁM SA OKLAMAŤ POD ZÁMIENKOU PROBLÉMOV MOJICH BLÍZKYCH

Okamžite volám blízkemu a overím si pravdivosť príbehu. Hovor blízkemu vždy vytáčam sám, nenechám to spraviť cudzieho, ktorý zámerne vytočí svojho komplicu.

4 NEVPUSTÍM DO DOMU CUDZIEHO ČLOVEKA, ABY MA OKRADOL

Ani v prípade ak sa preukáže odznakom alebo preukazom - môžu byť falošné. Ak ho nepoznám, nechávam ho za dverami.

5 NEUKÁŽEM SKRÝŠU NA PENIAZE CUDZIEMU ČLOVEKU

Nevyberám peniaze zo svojej skrýše a nehovorím nikomu cudziemu, kde sú uložené, ani koľko peňazí mám doma alebo v banke.

6 NENALETÍM FALOŠNÝM POLICAJTOV A INÝM ÚRADNÍKOM

Na príslušnom úrade si vždy telefonicky overím, či ku mne vyslali konkrétneho úradníka. Nevpuštam týchto ľudí dnu, kým mi úrad nepotvrdí dôvod ich návštevy.

7 NEDÁM SA OKLAMAŤ FALOŠNÝMI KAMARÁTI MOJICH VNÚČAT

Ak odo mňa pýtajú peniaze pre vnuka alebo ako pomoc pre seba, okamžite volám vnukovi, aj vtedy ak by mi jeho kamarát tvrdil, že vnuk leží zranený v nemocnici.

8 NENALETÍM NA FALOŠNÉ ZDRAVOTNÉ PROBLÉMY CUDZÍCH ĽUDÍ

Ak ma úpenlivo prosia o finančnú pomoc pri zdravotných problémoch seba alebo svojho blízkeho, nenaletím a nedávam žiadne peniaze cudzím.

9 NEROZMIEŤAM PENIAZE CUDZÍM ĽUĐOM

Neberiem peniaze od cudzích ľudí a nevydávam im z nich svoje peniaze, ani im nerozmieňam a za žiadnych okolností im neukazujem, kde držím svoju hotovosť.

10 NENASTUPEM K CUDZÍM DO AUTA

Ak mi núkajú nezištnú pomoc, alebo potrebujú poradiť s cestou, nikdy k nim nesaďnem do auta a nenechám sa okradnúť alebo ublížiť si.

! DÔLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

POLÍCIA: 158
SENIOR LINKA: 0800 172 500
TEL. PRÍBUZNÉHO:

www.desatoro.sk

Spravodajka mesta Sabinov • mesačník, vydávaný na území mesta Sabinov. Vydavateľ: Mestské kultúrne stredisko v Sabinove, Janka Borodáčova 18, 083 01 Sabinov, IČO: 00149683. Vaše príspevky môžete poslať na tieto mailové adresy: riaditel@kulturnestredisko.sk a adin@adin.sk. Redakčná rada: predsedníčka Zuzana Hudáčová, Mgr. Daniela Lenková, Mgr. Alžbeta Soltisová, Ing. Peter Vargovčík, Ing. Vlasta Znanová, Mgr. Jozef Váhovský. Redakčná rada si vyhradzuje právo úpravy, krátenia, prípadne neuverejnenia dodaných textových a fotografických materiálov. Spravodajka mesta Sabinov vychádza do 14. dňa v mesiaci. Materiály dodané po redakčnej uzávierke (vždy 21. deň v mesiaci) nemusia byť uverejnené. Pre MstKS vyrobila spoločnosť ADIN, s.r.o., e-mail: robertvico@gmail.com. Náklad 3500 ks. Distribúcia Slovenská pošta, a.s. Evidenčné číslo EV 692/08. ISSN 1338-9238.